

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe

za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

Indeks do Sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	6
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
1. Informacje ogólne	9
1.1 Podstawowe informacje o Spółce.....	9
1.2 Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
1.3 Założenie kontynuacji działalności	9
1.4 Skład Zarządu Spółki.....	10
1.5 Skład Rady Nadzorczej.....	10
1.6 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	10
1.7 Inwestycje Spółki	11
2. Informacja o zasadach przyjętych przy sporządzaniu sprawozdania finansowego	12
2.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
2.2 Oświadczenie o zgodności.....	12
2.3 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości.....	12
2.4 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.....	14
2.5 Istotne zasady rachunkowości	16
2.5.1 Wycena wartości godziwej	16
2.5.2 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych oraz zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych	17
2.5.3 Rzeczowe aktywa trwałe	18
2.5.4 Aktywa niematerialne.....	19
2.5.5 Leasing	20
2.5.6 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	20
2.5.7 Koszty finansowania zewnętrznego	21
2.5.8 Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	21
2.5.9 Aktywa finansowe	22
2.5.10 Utrata wartości aktywów finansowych.....	23
2.5.11 Pochodne instrumenty finansowe.....	24
2.5.12 Zapasy	24
2.5.13 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25
2.5.14 Umowy o usługi budowlane	25
2.5.15 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26
2.5.16 Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana ...	26
2.5.17 Kapitał podstawowy oraz zapasowy.....	26
2.5.18 Kredyty i pożyczki	27
2.5.19 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	27
2.5.20 Rezerwy.....	27
2.5.21 Świadczenia pracownicze	27
2.5.22 Ujmowanie przychodu	28
2.5.23 Podatki	29
3. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	30
3.1 Profesjonalny osąd	31
3.2 Niepewność szacunków i założeń	32

4. Zarządzanie ryzykiem finansowym.....	35
4.1 Ryzyko walutowe	36
4.2 Ryzyko stopy procentowej	37
4.3 Ryzyko kredytowe.....	37
4.3.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi	37
4.3.2 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami.....	38
4.4 Ryzyko płynności finansowej	40
4.5 Ryzyko cenowe	41
4.6 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	42
5. Zmiany w strukturze Spółki	42
6. Sezonowość działalności lub cykliczność działalności Spółki	43
7. Informacja o działalności zaniechanej w okresie sprawozdawczym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie	44
8. Informacje dotyczące segmentów działalności.....	44
9. Rzeczowe aktywa trwałe.....	50
10. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego.....	53
11. Aktywa niematerialne.....	54
12. Inwestycje w jednostkach powiązanych	57
13. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	59
14. Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	59
15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe.....	60
16. Pozostałe aktywa niefinansowe	63
16.1 Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe.....	63
16.2 Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe.....	63
17. Zapasy	63
18. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64
19. Klasyfikacja aktywów do grup instrumentów finansowych.....	65
20. Kapitał podstawowy.....	66
21. Pozostałe kapitały	67
21.1 Kapitał zapasowy.....	67
21.2 Kapitał z wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży.....	67
21.3 Zyski zatrzymane.....	68
21.4 Zysk przypadający na jedną akcję	68
22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	68
22.1 Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe.....	68
22.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	69
23. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	69
24. Kredyty i pożyczki	70

25. Podatek dochodowy	74
25.1 Obciążenia podatkowe	74
25.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	75
25.3 Podatek dochodowy odroczony.....	76
26. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia.....	78
27. Rozliczenia międzyokresowe	81
28. Klasyfikacja instrumentów finansowych wykazywanych w pasywach	82
29. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz umowy o usługę budowlaną.....	83
29.1 Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	83
29.2 Umowy o usługi budowlane	83
30. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	86
31. Pozostałe przychody operacyjne.....	87
32. Pozostałe koszty operacyjne.....	88
33. Przychody finansowe.....	88
34. Koszty finansowe	89
35. Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, w przeliczeniu na jedną akcję.....	89
36. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdań z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdań z przepływów pieniężnych.....	89
37. Informacje o wybranych umowach konsorcjalnych.....	91
38. Wspólne przedsięwzięcia, w których Spółka jest współnikiem	91
39. Transakcje z podmiotami powiązаныmi i z udziałem Członków Zarządu.....	91
39.1 Transakcje z podmiotami zależnymi	91
39.2 Transakcje z podmiotami współzależnymi.....	92
39.3 Transakcje z udziałem Członków Zarządu	93
40. Należności i zobowiązania warunkowe	93
41. Informacja o udzielonych gwarancjach.....	94
42. Zatrudnienie.....	94
43. Informacje o wynagrodzeniach i nagrodach (w pieniądzu i w naturze lub jakiegokolwiek formie), wypłaconych lub należnych osobom zarządzającym i nadzorującym	95
44. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	96
45. Informacja o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego.	96
46. Istotne sprawy sporne, postępowania sądowe.....	97
47. Informacje dodatkowe	100

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
AKTYWA			
Aktywa trwałe		214 875	215 554
Rzeczowe aktywa trwałe	9	82 788	85 643
Aktywa niematerialne	11	18 783	19 850
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	12	21 516	21 516
Inwestycje w jednostkach zależnych	12	47 453	47 523
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	13	0	6 631
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	14	4 298	3 615
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25.3	38 157	29 201
Pozostałe aktywa niefinansowe	16.1	1 880	1 575
Aktywa obrotowe		687 150	682 952
Zapasy	17	56 335	50 738
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	15	284 990	321 399
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów budowlanych	29.2	208 399	207 770
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	13	0	24
Pozostałe aktywa niefinansowe	16.2	8 416	8 283
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	128 809	94 738
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	9	201	0
AKTYWA RAZEM		902 025	898 506
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał własny		424 797	394 599
Kapitał podstawowy	20	10 003	10 003
Kapitał zapasowy	21.1	363 689	335 518
Kapitał z wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży	21.2	0	4 660
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(1 314)	(1 662)
Zyski zatrzymane	21.3	52 419	46 080
Zobowiązania razem		477 228	503 907
Zobowiązania długoterminowe		53 873	19 958
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	26	4 790	5 537
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	26	38 887	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	22.1	10 196	14 421
Zobowiązania krótkoterminowe		423 355	483 949
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	22.2	132 746	203 915
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów budowlanych	29.2	88 267	114 717
Kredyty i pożyczki	24	35 021	45 933
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		6 403	5 248
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	26	25 740	3 231
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	23	107 349	89 056
Rozliczenia międzyokresowe	27	27 829	21 849
PASYWA RAZEM		902 025	898 506

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	29.1	928 509	1 204 228
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów		(839 436)	(1 103 920)
Zysk brutto ze sprzedaży		89 073	100 308
Koszty sprzedaży		(2 576)	(3 881)
Koszty ogólnego zarządu		(15 327)	(13 085)
Pozostałe przychody operacyjne	31	15 604	19 718
Pozostałe koszty operacyjne	32	(30 659)	(43 632)
Zysk z działalności operacyjnej		56 115	59 428
Przychody finansowe	33	10 189	3 177
Koszty finansowe	34	(2 247)	(3 587)
Zysk brutto przed opodatkowaniem		64 057	59 018
Podatek dochodowy	25.1	(10 936)	(11 856)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		53 121	47 162
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA			
Zysk (strata) netto okresu obrotowego z działalności zaniechanej		0	0
ZYSK NETTO OKRESU OBROTOWEGO		53 121	47 162
Inne całkowite dochody		(3 932)	579
w tym:			
Inne całkowite dochody netto podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy w kolejnych okresach sprawozdawczych		(4 312)	285
- odwrócenie wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży		(5 752)	0
- podatek dochodowy odroczone z odwrócenia wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży		1 092	0
- różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		348	285
Inne całkowite dochody netto nie podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy w kolejnych okresach sprawozdawczych		380	294
- przeszacowanie rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych		469	363
- podatek dochodowy odroczone z przeszacowania rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych		(89)	(69)
CAŁKOWITY DOCHÓD OKRESU OBROTOWEGO		49 189	47 741
Zysk na akcję (w zł na jedną akcję) z działalności kontynuowanej i zaniechanej			
- podstawowy / rozwodniony	21.4	11,19	9,93

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
nota	20	21.1	21.2		21.3	
Stan na dzień 01.01.2016 roku	10 003	335 518	4 660	(1 662)	46 080	394 599
Zysk netto					53 121	53 121
Różnice kursowe z przeliczenia				348		348
Odwrocenie wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży			(5 752)			(5 752)
Podatek dochodowy odroczone z odwrócenia wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży			1 092			1 092
Przeszacowanie rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych					469	469
Podatek dochodowy odroczone z przeszacowania rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych					(89)	(89)
Całkowite dochody ogółem			(4 660)	348	53 501	49 189
Rozliczenie wyniku finansowego z lat ubiegłych		28 171			(28 171)	0
Dywidenda					(18 991)	(18 991)
Stan na dzień 31.12.2016 roku	10 003	363 689	0	(1 314)	52 419	424 797

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
nota	20	21.1	21.2		21.3	
Stan na dzień 01.01.2015 roku	10 003	306 417	4 660	(1 947)	27 725	346 858
Zysk netto					47 162	47 162
Różnice kursowe z przeliczenia				285		285
Przeszacowanie rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych					363	363
Podatek dochodowy odroczone z przeszacowania rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych					(69)	(69)
Całkowite dochody ogółem				285	47 456	47 741
Rozliczenie wyniku finansowego z lat ubiegłych		29 101			(29 101)	0
Stan na dzień 31.12.2015 roku	10 003	335 518	4 660	(1 662)	46 080	394 599

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
PRZEPIŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk brutto przed opodatkowaniem		64 057	59 018
Korekty		5 516	46 081
Amortyzacja		12 422	13 684
Zysk / strata z tytułu różnic kursowych		(531)	12
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		(3 459)	410
Zysk / strata z działalności inwestycyjnej		(4 595)	(1 367)
Zwiększenie / zmniejszenie stanu zapasów		(5 597)	(2 804)
Zwiększenie / zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	36	35 726	4 822
Zwiększenie / zmniejszenie stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	36	6 835	(70 565)
Zapłacony podatek dochodowy	36	(17 792)	(24 264)
Zwiększenie / zmniejszenie stanu pozostałych aktywów niefinansowych		(438)	3 392
Zwiększenie / zmniejszenie stanu rozliczeń międzyokresowych		5 980	(292)
Zwiększenie / zmniejszenie stanu kwot należnych z tytułu umów budowlanych		(27 079)	122 270
Inne korekty	36	4 044	783
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		69 573	105 099
PRZEPIŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		162	3 553
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych		(13 060)	(10 202)
Sprzedaż aktywów finansowych		4 616	0
Dywidendy otrzymane		5 501	3 177
Pozostałe wpływy		835	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1 946)	(3 472)
PRZEPIŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów		37 768	43 865
Spłata kredytów		(48 722)	(100 868)
Dywidendy wypłacone na rzecz akcjonariuszy		(18 991)	0
Odsetki zapłacone od kredytów i leasingu		(1 215)	(2 219)
Prowizje od kredytów		(990)	(1 214)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(1 937)	(1 351)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(34 087)	(61 787)
Zwiększenie / zmniejszenie stanu netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		33 540	39 840
Różnice kursowe netto na środkach pieniężnych i ich ekwiwalentach		531	(12)
Stan środków pieniężnych na początek okresu		94 738	54 910
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU		128 809	94 738

ZASADY POLITYKI RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe ELEKTROBUDOWA SA obejmuje rok zakończony dnia 31.12.2016 roku oraz zawiera dane porównywalne za rok zakończony dnia 31.12.2015 roku.

1.1 Podstawowe informacje o Spółce

ELEKTROBUDOWA SA została utworzona na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 09.01.1992 roku sporządzonego w Kancelarii Notarialnej nr 18 w Warszawie (Repertorium nr 225/92). Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego o nazwie Przedsiębiorstwo Montażu Elektrycznego „ELEKTROBUDOWA” z siedzibą w Katowicach.

Siedziba Spółki mieści się w Katowicach, ul. Porcelanowa 12, 40-246 Katowice. ELEKTROBUDOWA SA jest aktualnie zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym Katowice - Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy pod numerem KRS: 0000074725. Spółce nadano numer statystyczny REGON 271173609 oraz nr NIP 634-01-35-506.

Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 4321Z), jest wykonywanie instalacji elektrycznych.

Akcje ELEKTROBUDOWA SA są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Sektor według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie - budownictwo.

Działalność gospodarcza ELEKTROBUDOWA SA obejmuje:

- produkcję urządzeń elektroenergetycznych i ich sprzedaż;
- kompleksową realizację usług w zakresie projektowania, kompleksowej realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, kompletacji dostaw, obrotu towarowego, nadzoru, pomiarów elektrycznych, kontrolnych i gwarancyjnych, rozruchu oraz eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i automatyki, napraw serwisowych.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku Spółka prowadziła działalność poza granicami kraju przez zarejestrowany zakład (oddział) w Finlandii. Zakład zagraniczny został powołany w następstwie podpisanej umowy na realizację długoterminowego kontraktu. Działalność oddziału została zarejestrowana w Finlandii zgodnie z obowiązującą umową o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska.

1.2 Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

ELEKTROBUDOWA SA jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA SA. Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31.12.2016 roku, które podlega publikacji w dniu 20.03.2017 roku.

1.3 Założenie kontynuacji działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

W oparciu o bieżącą sytuację finansową oraz prognozowane wyniki finansowe, Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień publikacji sprawozdania finansowego faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

1.4 Skład Zarządu Spółki

W skład Zarządu od 01.01.2016 roku do dnia 25.02.2016 roku wchodził:

Juszczyk Janusz	-	Prezes Zarządu,
Skrzypczak Paweł	-	Wiceprezes Zarządu,
Janczyk Piotr	-	Członek Zarządu.

W dniu 25.02.2016 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o zmianie liczebności Członków Zarządu ELEKTROBUDOWA SA w kadencji rozpoczynającej się 29.04.2015 roku, rozszerzając skład Zarządu do czterech Członków.

W dniu 25.02.2016 roku Rada Nadzorcza powołała w skład Zarządu Pana Wojciecha Palecznego powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu ELEKTROBUDOWA SA z dniem 25.02.2016 roku.

Na dzień 31.12.2016 roku w skład Zarządu wchodził:

Juszczyk Janusz	-	Prezes Zarządu,
Skrzypczak Paweł	-	Wiceprezes Zarządu,
Paleczny Wojciech	-	Wiceprezes Zarządu,
Janczyk Piotr	-	Członek Zarządu.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu Spółki nie zmienił się.

1.5 Skład Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA od dnia 01.01.2016 roku do dnia 25.07.2016 roku przedstawiał się następująco:

Karol Żbikowski	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Eryk Karski	-	Zastępca Przewodniczącego,
Jacek Dreżewski	-	Członek Rady,
Artur Małek	-	Członek Rady,
Tomasz Mosiek	-	Członek Rady,
Ryszard Rafalski	-	Członek Rady,
Paweł Tarnowski	-	Członek Rady.

Pan Jacek Dreżewski z dniem 25.07.2016 roku złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki ELEKTROBUDOWA SA. Z dniem rezygnacji w skład Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA wchodził:

Karol Żbikowski	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Eryk Karski	-	Zastępca Przewodniczącego,
Artur Małek	-	Członek Rady,
Tomasz Mosiek	-	Członek Rady,
Ryszard Rafalski	-	Członek Rady,
Paweł Tarnowski	-	Członek Rady.

Skład Rady Nadzorczej od dnia 25.07.2016 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie zmienił się.

1.6 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 20.03.2017 roku.

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***1.7 Inwestycje Spółki**

ELEKTROBUDOWA SA posiadała inwestycje w następujących jednostkach zależnych i stowarzyszonych:

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
			31.12.2016	31.12.2015
KONIP Sp. z o.o.	Katowice	administrowanie nieruchomościami, organizacja i zarządzanie archiwum ELEKTROBUDOWA SA	-	100%
ENERGOTEST sp. z o.o.	Gliwice	usługi związane z budową, modernizacją i eksploatacją obiektów elektroenergetycznych, produkcja urządzeń do przetwarzania informacji oraz aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej	100%	100%
ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o.	Zaporoże Ukraina	sprzedaż systemów elektrycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia, montaż aparatury elektrorozdzielczej i kontrolnej, remont oraz obsługa techniczna aparatury elektrorozdzielczej i kontrolnej	62%	62%
Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	Wotkińsk Rosja	produkcja urządzeń elektrycznych, produkcja rozdzielnic i stacji transformatorowych średniego napięcia	49%	49%
SAUDI ELEKTROBUDOWA Sp. z o.o.	Rijad Królestwo Arabii Saudyjskiej	sprzedaż systemów elektrycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia, prace montażowe, naprawcze i konserwacyjne dla systemów sterowania i dystrybucji energii elektrycznej	33%	33%

Na dzień 31.12.2016 roku oraz na dzień 31.12.2015 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

Rozwiązanie i likwidacja spółki KONIP Sp. z o.o. opisany został w nocie 12.

2. Informacja o zasadach przyjętych przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

2.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów pochodnych wycenionych w wartości godziwej.

2.2 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF, różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

2.3 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2016

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2015 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się po 01.01.2015 roku:

➤ **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010 - 2012** obejmujące:

- **Zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji**

Zmiany te mają zastosowanie prospektywne i doprecyzowują definicję warunku rynkowego oraz warunku dotyczącego nabywania uprawnień, a także wprowadzają definicję warunku świadczenia usług i warunku związanego z dokonaniem (wynikami), które są warunkami nabycia uprawnień.

Spółka nie prowadzi programów płatności w oparciu o akcje i w konsekwencji zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki.

- **Zmiany do MSSF 3 Połączenie przedsięwzięć**

Zmiany mają zastosowanie prospektywne i wyjaśniają, że zapłata warunkowa, która nie jest klasyfikowana jako element kapitałów jest wyceniana w wartości godziwej przez zysk lub stratę bez względu na to czy jest objęta zakresem MSR 39.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki.

- **Zmiany do MSSF 8 Segmenty operacyjne**

Zmiany stosowane są retrospektywnie i wyjaśniają, że:

- jednostka powinna ujawnić osąd Zarządu w procesie stosowania kryteriów łączenia segmentów operacyjnych opisanych w paragrafie 12 MSSF 8, włączając krótki opis segmentów, które zostały połączone oraz opis cech ekonomicznych segmentów wykorzystanych podczas analizy podobieństwa segmentów
- uzgodnienie aktywów segmentu z całkowitymi aktywami jednostki wymagane tylko wtedy, gdy dane te są przedstawiane głównemu organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych.

Jednostka uwzględniła zmianę i ujawnia informację zgodnie z MSSF 8 w nocie 8.

- **Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwale oraz MSR 38 Aktywa niematerialne**

Zmiany mają zastosowanie retrospektywne i wyjaśniają, że składnik aktywów może zostać przeszacowany na podstawie pozyskanych danych obserwowalnych poprzez skorygowanie wartości bilansowej brutto składnika aktywów do wartości rynkowej lub przez określenie wartości bilansowej brutto proporcjonalnie tak, że uzyskana wartość bilansowa odpowiada wartości rynkowej. Dodatkowo, umorzenie stanowi różnicę między wartością brutto a wartością bilansową aktywa.

Zmiana dotyczy wyceny rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych zgodnie z modelem wartości przeszacowanej. Spółka nie stosuje tego modelu i w związku z tym zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki.
- **Zmiany do MSSF 13 Wycena do wartości godziwej**

Zmiany doprecyzowują, że usunięcie paragrafu B5.4.12 z MSSF 9 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena nie miało na celu zmiany wymagań dotyczących wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań. W związku z powyższym, jednostki w dalszym ciągu posiadają możliwość wyceny krótkoterminowych nieoprocenowanych zobowiązań i należności w wartości nominalnej, jeżeli efekt dyskonta nie miałby istotnego wpływu na prezentowane dane finansowe.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki.
- **Zmiany do MSR 24 Ujawnienie informacji o podmiotach powiązanych**

Zmiany mają zastosowanie retrospektywne i wyjaśniają, że jednostka zarządzająca (świadcząca usługi kluczowego personelu kierowniczego) jest traktowana jako jednostka powiązana na potrzeby ujawnień dotyczących jednostek powiązanych. Dodatkowo jednostka, która korzysta z usług świadczonych przez jednostkę zarządzającą jest zobowiązana do ujawnienia kosztów poniesionych z tego tytułu.

Spółka nie korzysta z usług świadczonych przez jednostkę zarządzającą.
- **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012 - 2014 obejmujące:**
  - **Zmiany do MSSF 5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana**

Aktywa (lub grupy do zbycia) są zazwyczaj zbyte przez sprzedaż lub wydanie właścicielom. Zmiany precyzują, że zmiana jednej z metod na inną nie będzie traktowana jako nowy plan zbycia, a będzie kontynuacją pierwotnego planu.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki.
  - **Zmiany do MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa**

Zmiany wyjaśniają, że wymogi dotyczące ujawnień śródrocznych mogą zostać spełnione zarówno poprzez zamieszczenie odpowiednich ujawnień w śródrocznym sprawozdaniu finansowym bądź dodanie referencji pomiędzy śródrocznym sprawozdaniem finansowym a innym raportem (np. sprawozdaniem z działalności Zarządu). Pozostałe informacje w ramach śródrocznego sprawozdania finansowego muszą być dostępne dla użytkowników na tych samych zasadach oraz w tym samym czasie, w jakim dostępne jest śródroczne sprawozdanie finansowe.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki.
- **Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji**

Zmiany wyjaśniają zasady zawarte w MSR 16 i MSR 38 mówiące o tym, że metoda amortyzacji oparta na przychodach odzwierciedla sposób, w jaki jednostka osiąga korzyści ekonomiczne generowane przez składnik aktywów, a nie oczekiwany sposób wykorzystywania przyszłych korzyści ekonomicznych wynikających ze składnika aktywów. W rezultacie, metoda oparta na przychodach nie może być stosowana do amortyzacji środków trwałych i tylko w pewnych okolicznościach jej zastosowanie może być poprawne w odniesieniu do amortyzacji aktywów niematerialnych. Zmiany mają zastosowanie prospektywne.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki.

- **Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym**
Zmiany umożliwiają jednostkom na ujmowanie w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w podmiotach zależnych, stowarzyszonych oraz we wspólnych przedsięwzięciach przy zastosowaniu metody praw własności. Podmioty, które stosują MSSF i zdecydują się na wprowadzenie zmiany sposobu ujmowania inwestycji na metodę praw własności zastosują tę zmianę retrospektywnie.
Jednostka nie zastosowała w sprawozdaniu jednostkowym opcji wprowadzonej przez zmianę.
- **Zmiany do MSR 1 Ujawnienia**
Zmiany doprecyzowują istniejące wymogi MSR 1 dotyczące:
- istotności,
  - agregacji i sum częściowych,
  - kolejności not,
  - agregacji informacji o udziale w pozostałych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych według metody praw własności
    - ujawnienie w jednej linii.
- Ponadto, zmiany wyjaśniają wymogi, które mają zastosowanie, gdy dodatkowe sumy częściowe są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów
Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki.

Ponadto następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się po 01.01.2015 roku, jednak nie dotyczą informacji prezentowanych i ujawnianych w sprawozdaniu finansowym Spółki:

- **Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne**
Zmiana dotyczy ujęcia roślin produkcyjnych.
- **Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności**
Zmiana dotyczy ujęcia przez wspólnika wspólnego działania nabytych udziałów we wspólnym działaniu.
- **Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: składki pracownicze**
Zmiana dotyczy ujęcia świadczeń wnoszonych przez pracowników lub osoby trzecie przy ujmowaniu programów określonych świadczeń.
- oraz w **Zmianach wynikające z przeglądu MSSF 2012 - 2014** obejmujące:
  - zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji,
  - kontrakty usługowe - zmiana wyjaśnia, że umowa o świadczenie usług, która obejmuje opłatę może stanowić kontynuację zaangażowania w aktywo finansowe,
  - zastosowanie zmian do MSSF 7 (wydanych w grudniu 2011 roku) do sprawozdania finansowego,
  - zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze,
  - zmiana dotyczy szacowania stopy dyskonta.

Zastosowanie powyższych zmian nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Spółki ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Spółki.

ELEKTROBUDOWA SA nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

2.4 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 Instrumenty Finansowe** (opublikowano dnia 24.07.2014 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2018 roku lub później,

- **MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe** (opublikowano dnia 30.01.2014 roku) - zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2016 roku lub później.
- **MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami** (opublikowano dnia 28.05.2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15, data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11.09.2015 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2018 roku lub później.
- **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem** (opublikowano dnia 11.09.2014 roku) - prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczonej przez RMSR na czas nieokreślony.
- **MSSF 16 Leasing** (opublikowano dnia 13.01.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2019 roku lub później.
- **Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe** (opublikowano 12.09.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2018 roku lub później.
- **Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych** (opublikowano dnia 19.01.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2017 roku lub później.
- **Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji** (opublikowano dnia 29.01.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2017 roku lub później.
- **Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami** (opublikowano dnia 12.04.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2018 roku lub później.
- **Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji** (opublikowano dnia 20.06.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2018 roku lub później.
- **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014 - 2016** (opublikowano dnia 08.12.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - zmiany do MSSF 12 oraz MSSF 1 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2018 roku lub później.
- **Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki** (opublikowano dnia 08.12.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2018 roku lub później.
- **Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej** (opublikowano dnia 08.12.2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 01.01.2018 roku lub później.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzania powyższych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

Wdrożenie MSSF 15

Nowy standard zastąpi dotychczasowe: MSR 11 i MSR 18 zapewniając jeden spójny model ujmowania przychodów. Nowy 5-stopniowy model uzależniać będzie ujęcie przychodu od uzyskania przez klienta kontroli nad dobrem lub usługą. Ponadto standard wprowadza dodatkowe wymogi ujawniania informacji oraz wskazówki dotyczące kilku szczegółowych kwestii.

Nowy standard może zmienić moment i kwoty ujmowanych przez Spółkę przychodów jednak Spółka na dzień publikacji sprawozdania finansowego, nie zakończyła jeszcze procesu analizy jego wpływu na sprawozdanie finansowe. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2018 roku lub później.

2.5 Istotne zasady rachunkowości

2.5.1 Wycena wartości godziwej

Spółka wycenia instrumenty finansowe, takie jak instrumenty dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne, w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Ponadto, wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zostały ujawnione w nocie 19 i 28.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Spółki.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Spółka stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 - Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej (traktowanej jako całość).

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej

Zarząd Spółki określa zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej nienotowanych aktywów finansowych jak i wycen jednorazowych np. w przypadku aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

Niezależni rzeczoznawcy są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów dla celów kredytowych, w związku ustanowieniem hipoteki kaucyjnej na nieruchomościach oraz zastawów rejestrowych na rzeczowym majątku ruchomym.

Niezależnym rzeczoznawcom zlecane jest wykonanie wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży dla celów bilansowych w przypadkach braku aktywnego rynku sprzedaży, dla których nie ma żadnych alternatywnych sposobów weryfikacji ich wartości godziwej.

Wyceną niezależnych rzeczoznawców objęte są również inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone w przypadku występowania obiektywnych dowodów na utratę ich wartości zgodnie z MSR 36.

Wybór niezależnego rzeczoznawcy dokonywany jest w oparciu o konkurs ofert oraz przedłożone referencje. Wybór odbywa się etapowo: wysłanie zapytania ofertowego, przedstawienie ofert, spotkania z rzeczoznawcami celem omówienia przedmiotu wyceny i preferowanej metodologii, wybór oferty według najkorzystniejszej ceny i referencji.

Spółka analizuje główne założenia przyjęte do wyceny, bierze pod uwagę właściwości danego składnika i analizuje zmiany w wartości godziwej wycenianego aktywa lub zobowiązania. Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Spółka ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

2.5.2 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych oraz zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest polski złoty (PLN). Wszystkie wartości zostały wykazane w tysiącach złotych chyba, że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych - według kursu zakupu stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka;
- w przypadku zakupu walut obcych - według kursu sprzedaży stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka;
- w przypadku innych transakcji - według średniego kursu określonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, o ile dokumenty celne nie podają innego kursu;
- w przypadku aktywów i zobowiązań na dzień bilansowy - według średniego kursu określonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Zyski i straty z tytułu rozliczenia wyżej wymienionych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Przeliczenie pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz sprawozdania z całkowitych dochodów

Zakład zagraniczny przygotowuje swoje sprawozdanie w walucie funkcjonalnej, która jest walutą podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa. Walutą funkcjonalną oddziału w Finlandii jest EUR.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów oddziału znajdującego się poza terytorium kraju, który nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania w prezentowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę polską po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ogłoszonym dla waluty przez Narodowy Bank Polski;
- pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów, wyrażone w walutach obcych przelicza się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów na dzień kończący każdy miesiąc roku obrotowego, a w uzasadnionych przypadkach - po kursie będącym średnią arytmetyczną średnich kursów na dzień kończący poprzedni rok obrotowy i dzień kończący bieżący rok obrotowy, ogłoszonych dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski;
- różnice kursowe powstałe z przeliczenia na walutę polską wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako odrębny składnik kapitału własnego. Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych ujmuje się jako przychód bądź koszt w okresie, w którym następuje zamknięcie lub sprzedaż jednostki zlokalizowanej za granicą.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny aktywów i zobowiązań na dzień bilansowy oraz przeliczenia pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów:

waluta	31.12.2016		31.12.2015	
	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Sprawozdanie z całkowitych dochodów
	w zł	w zł	w zł	w zł
EUR	4,4240	4,3757	4,2615	4,1848
USD	4,1793	3,9680	3,9011	3,7928
UAH	0,1542	0,1542	0,1622	0,1722
RUB	0,0680	0,0598	0,0528	0,0616
SAR	1,1243	1,0604	1,0336	1,0020

2.5.3 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia / kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Spółka dokonała wyceny części środków trwałych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt na dzień 01.01.2004 roku, będący dniem przejścia na MSSF.

Amortyzacja środków trwałych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywane okresy ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda liniowa.

Okresy ekonomicznej przydatności poszczególnych grup środków trwałych są następujące:

- budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej - 25 do 40 lat;
- urządzenia techniczne i maszyny - 3 do 15 lat;
- środki transportu - 5 do 7 lat;
- pozostałe - 4 do 10 lat.

Grunty własne oraz posiadane prawa wieczystego użytkowania gruntów nie podlegają amortyzacji.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności - koryguje z efektem od następnego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Środki trwałe i środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy.

2.5.4 Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne obejmują aktywa Spółki, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki. Aktywa niematerialne ujmuje się pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Koszty prac rozwojowych obejmują projektowanie i testy nowych lub ulepszonych produktów, jeżeli przedsięwzięcie spełnia warunki określone w MSR 38.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia / kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia (do 5 lat, przy uzasadnionych przesłankach do 10 lat).

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na ich zakup i przygotowanie do użytkowania.

Amortyzacji dokonuje się metodą liniową w okresie 2 lat. Koszty związane z utrzymywaniem programów komputerowych odnoszone są w koszty działalności z chwilą ich poniesienia.

Pozostałe prawa majątkowe ewidencjonuje się w wysokości kosztów poniesionych na ich zakup i amortyzuje się metodą liniową poprzez szacowany okres użytkowania (do 10 lat).

Aktywa niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla aktywów niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy.

Na dzień bilansowy aktywa niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

2.5.5 Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu posiadania aktywów zostały przeniesione na leasingobiorcę klasyfikuje się jako leasing finansowy.

Przedmiot leasingu ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu i wycenia w ich wartości godziwej, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu, tak by stopa od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są metodą liniową przez okres użytkowania aktywów lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

2.5.6 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

2.5.7 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych i aktywów niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

2.5.8 Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości zgodnie z MSR 36.

Jednostkami zależnymi są takie podmioty, które Spółka kontroluje.

Sprawowanie kontroli przez Spółkę ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy Spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny, czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych;

a także:

- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momencie podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy lub Zgromadzeniach Wspólników.

Jednostkami stowarzyszonymi są takie jednostki, na które Spółka wywiera znaczący wpływ, niebędące jednostkami zależnymi ani udziałami we wspólnych przedsięwzięciach Spółki. Znaczący wpływ jest to zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji z zakresu polityki finansowej i operacyjnej prowadzonej działalności gospodarczej; nie oznacza ona jednak sprawowania kontroli bądź współkontroli nad tą polityką.

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmują działalność gospodarczą podlegającą współkontroli. Współkontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który występuje tylko wówczas, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne dotyczące tej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę.

2.5.9 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- pożyczki i należności;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Klasyfikacja zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej grupy aktywów zalicza się aktywa finansowe przeznaczone do zbycia. Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do zbycia, jeżeli:

- został zakupiony przede wszystkim w celu odsprzedaży w niedalekiej przyszłości;
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorem generowania krótkoterminowych zysków;
- jest instrumentem pochodnym niewyznaczonym i nie działającym jako zabezpieczenie.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy, bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zysk lub strata netto ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów uwzględniają dywidendy lub odsetki wygenerowane przez dany składnik aktywów finansowych. Aktywa finansowe tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień 31.12.2016 i 31.12.2015 roku żadne aktywa finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowanych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako pożyczki i należności. Wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe, z wyłączeniem instrumentów pochodnych, o stałych lub negocjowanych warunkach płatności oraz stałych terminach wymagalności, które Zarząd Spółki zamierza i jest w stanie utrzymywać do momentu osiągnięcia wymagalności, klasyfikuje się jako aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności. Wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie stosując metodę efektywnego oprocentowania po pomniejszeniu o utratę wartości, zaś przychody ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności zalicza się do aktywów trwałych z wyjątkiem tych, których terminy zapadalności nie przekraczają 12 miesięcy od dnia bilansowego, stanowiąc aktywa obrotowe.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Instrumenty finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych, wyznaczone na dostępne do sprzedaży albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii, klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, a ich cenę nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczoney ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

W przypadku zbycia inwestycji lub stwierdzenia utraty jej wartości, skumulowany zysk lub stratę ujętą uprzednio w kapitale z wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów danego okresu. Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w chwili uzyskania przez Spółkę prawa do ich otrzymania.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Spółka nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Początkowe ujęcie oraz wyłączenie aktywów finansowych z ksiąg rachunkowych

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych, ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności. W przypadku braku przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu posiadania aktywa, inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych z chwilą utraty kontroli przez Spółkę nad danym aktywem.

2.5.10 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych, przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

2.5.11 Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania - gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego. Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego dostępne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe. W sprawozdaniu finansowym spółki instrumenty finansowe prezentowane są jako pozycje krótkoterminowe z uwzględnieniem przewidywanego okresu realizacji aktywów i zobowiązań.

2.5.12 Zapasy

Zapasy materiałów i towarów wycenione są według cen nabycia nie wyższych od ich cen sprzedaży netto, przy zastosowaniu metody „pierwsze przyszło - pierwsze wyszło” (FI FO) do wyceny rozchodu. Zapasy produktów gotowych wycenione są po koszcie wytworzenia nie wyższym niż wartość sprzedaży netto.

Wartość produkcji niezakończonych produktów gotowych wyceniana jest według kosztów bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnionej części pośrednich kosztów produkcji, ustalonej przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Wyżej wymieniony koszt nie obejmuje kosztów finansowania zewnętrznego.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów, wynikające z zasady ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenie, odnoszone są w pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

2.5.13 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług na dzień ich powstania ujmują się w wartości godziwej (bieżącej przewidywanej zapłaty), a następnie w okresach późniejszych wycenia się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) metodą efektywnej stopy procentowej, pomniejszając jednocześnie o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpis aktualizujący wartość z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Spółka nie będzie w stanie uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umów. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową a wartością bieżącą oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartości ujmują się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Pozostałe należności finansowe obejmują w szczególności należności z tytułu kaucji gwarancyjnych i wadialnych, odszkodowań, naliczonych kontrahentom kar umownych oraz należności z tytułu sprzedaży środków trwałych z odroczonym terminem płatności. Odroczoną należność Spółka nie traktuje jako należność handlową powstałą w cyklu operacyjnym. Pozostałe należności finansowe są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą - odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe.

Na dzień bilansowy ustala się wartość bieżącą należności długoterminowych poprzez aktualizację kwoty dyskonta w związku z upływem czasu stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów prezentowane są zgodnie z charakterem aktywów jako aktywa trwałe lub obrotowe w ramach pozostałych aktywów niefinansowych. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębne pozycje.

2.5.14 Umowy o usługi budowlane

Zgodnie z MSR 11 Umowy o usługę budowlaną, jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy o budowę, przychody ujmują się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne. Jeżeli można wiarygodnie oszacować wynik umowy o usługę budowlaną, przychody i koszty związane z umową o usługę budowlaną ujmują się jako przychody i koszty odpowiednio do stanu zaawansowania realizacji umowy na koniec okresu sprawozdawczego. Jeżeli jest prawdopodobne, że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywaną stratę ujmują się od razu w wynik finansowy.

W odniesieniu do wyceny umów o usługę budowlaną („kontrakty”) Spółka stosuje metodę stopnia zaawansowania. Zgodnie z tą metodą, przychody z umowy są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody w tym okresie, w którym wykonane zostały odpowiednie prace wynikające z umowy o usługę budowlaną. Stopień zaawansowania prac (stosowany do rozpoznania) mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów z tytułu umowy, poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu poszczególnych kontraktów. Przeprowadzana wycena umów o usługę budowlaną wykonywana jest w oparciu o aktualne zatwierdzone budżety zawierające odpowiednio zaktualizowane szacunki całościowych przychodów i kosztów (w tym poniesionych do dnia bilansowego oraz pozostałych do poniesienia w celu zakończenia prac). Wycena umów uwzględnia szacunki dotyczące potencjalnych ryzyk związanych z realizacją kontraktów, w tym szacowane koszty gwarancji oraz szacowane potencjalne kary (za opóźnienia oraz pozostałe) i inne ryzyka związane z realizacją kontraktów. Rezerwy na szacunkowe koszty napraw i prac gwarancyjnych ujmowane są w wycenie kontraktów proporcjonalnie do stopnia zaawansowania kontraktów jako koszt kontraktu.

Ujęcie kar umownych powiązanych z usługą budowlaną (za opóźnienia oraz pozostałe, jeśli dotyczy), jeżeli charakter tych kar wskazuje na zwrot części kwoty kontraktowej, Spółka ujmuje jako pomniejszenie przychodu z umowy o usługę budowlaną. W odniesieniu do przeprowadzanej wyceny Spółka prezentuje w aktywach kwotę należną od klientów z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, z tytułu których kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszonych o ujęte straty) przewyższa kwoty naliczone za pracę wykonaną w ramach umowy.

Nieuregulowane kwoty naliczone za pracę wykonaną w ramach umowy oraz kwoty zatrzymane (kaucje) ujmuje się w pozycji „należności długoterminowe” i „należności krótkoterminowe”. Spółka prezentuje w zobowiązaniach kwotę należną klientom z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, z tytułu których kwoty naliczone za pracę wykonaną w ramach umowy przewyższają kwotę poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszonych o ujęte straty).

Szczegółowe ujawnienie w tym zakresie zaprezentowano w nocie 29.2 oraz w nocie 26 (w zakresie rezerw).

2.5.15 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych, depozyty w bankach, pozostałe krótkoterminowe inwestycje, lokaty o dużym stopniu płynności z terminem wymagalności nie przekraczającym trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia. Kredyty w rachunku bieżącym wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Kredyty i pożyczki”.

2.5.16 Aktywa trwale klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Aktywa trwale (lub grupy aktywów) klasyfikuje się jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania.

Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie.

Aktywa trwale (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.5.17 Kapitał podstawowy oraz zapasowy

Kapitał podstawowy jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wysokości określonej w statucie i wpisanej do rejestru sądowego. Zmiany w kapitale podstawowym zostały opisane w nocie 20. W przypadku wykupu akcji kwota zapłaty za akcje obciąża kapitał własny i jest wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „akcje własne”.

Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z emisją nowych akcji lub opcji wykazuje się w kapitale własnym jako pomniejszenie wpływów z emisji po odjęciu opodatkowania.

Kapitał zapasowy tworzy się zgodnie ze statutem spółki z zysku zatrzymanego oraz w wyniku przeniesienia z innych kapitałów rezerwowych. Ponadto różnice między wartością godziwą uzyskanej zapłaty a wartością nominalną akcji są ujmowane w kapitale zapasowym ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. Zmiany w kapitale zapasowym zostały opisane w nocie 21.1.

2.5.18 Kredyty i pożyczki

Kredyty bankowe i pożyczki ujmuje się według wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne. W późniejszym okresie kredyty i pożyczki wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), natomiast różnicę pomiędzy wpływami z transakcji (pomniejszonymi o koszty transakcji) a wartością wykupu wykazuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres trwania umowy pożyczki, metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych chyba, że Spółka posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2.5.19 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe wykazywane są w wartości godziwej i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Na dzień bilansowy ustala się wartość bieżącą zobowiązań długoterminowych poprzez aktualizację kwoty dyskonta w związku z upływem czasu zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Odroczone zobowiązania nie są dla Spółki zobowiązaniami generowanymi w normalnym cyklu operacyjnym.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczane przez dostawę towarów, usług lub środków trwałych, zobowiązania budżetowe z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję oraz zobowiązania tytułem wynagrodzeń.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

2.5.20 Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, gdy na spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany), wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem.

2.5.21 Świadczenia pracownicze

Rezerwy emerytalne i rentowe

Spółka prowadzi program wypłat świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych. Odprawy są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę inwalidzką. Wysokość odpraw ustala się zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Spółki. Wysokość odpraw emerytalnych i rentowych zależy od stażu pracownika w firmie i liczona jest jako krotność podstawy wymiaru odprawy. Podstawę wymiaru odprawy stanowi kwota 2 500 zł. Jednorazowa odprawa nie może być niższa od jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika.

Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarusza.

Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń, obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Spółka rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz pozostałych kosztów operacyjnych na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Świadczenia związane z rozwiązaniem stosunku pracy

Odprawy płatne są w momencie rozwiązania stosunku pracy jeżeli pracownik przyjmie warunki dobrowolnego zwolnienia w zamian za te świadczenia. Spółka wykazuje świadczenia związane z rozwiązaniem stosunku pracy, jeżeli posiada wyraźne zobowiązanie do rozwiązania stosunku pracy z aktualnymi pracownikami, zgodnie ze szczegółowym formalnym planem, bez możliwości wycofania się lub wypłacenia świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy w rezultacie złożenia oferty służącej zachęceniu pracowników do dobrowolnych zwolnień. Świadczenia zapadające w terminie powyżej 12 miesięcy po dacie bilansu są dyskontowane do wartości bieżącej.

Programy premiowe

Spółka ujmuje zobowiązania i koszty z tytułu programów premiowych określonych w kartach celów będących załącznikami do umów o pracę. Na wypłatę premii / bonusów tworzona jest rezerwa (ujęcie memoriałowe kosztu), którą wykazuje się w rozliczeniach międzyokresowych biernych.

2.5.22 Ujmowanie przychodu

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że spółka uzyskała korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej z tytułu sprzedaży towarów i usług po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty oraz po wyeliminowaniu sprzedaży wewnętrznej:

- a) Przychód ze sprzedaży produktów i towarów ujmuje się w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności produktów i towarów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.
- b) Przychody z tytułu świadczenia usług budowlanych są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Przychody z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną rozpoznaje się i ujmuje zgodnie z zasadami omówionymi w pkt 2.5.14.
- c) Przychody z tytułu sprzedaży usług ujmuje się w okresie, w którym świadczono usługę wtedy, gdy:
  - kwotę przychodów można ocenić w sposób wiarygodny,
  - istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka gospodarcza uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
  - stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy może być określony w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Dotacji nie ujmuje się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Spółka spełniła konieczne warunki z nią związane i dotacja zostanie uzyskana.

Dotacje, których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie przez Spółkę aktywów trwałych, ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji rozliczeń międzyokresowych i rozlicza się z wartością aktywów trwałych w momencie zakończenia realizacji inwestycji. Wartość godziwa dotacji ujmowana jest wówczas jako pomniejszenie wartości odnośnego aktywa trwałego, a następnie stopniowo drogą równych odpisów rocznych ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie w przychodach, w okresie niezbędnym do skompensowania kosztów, które te dotacje miały w zamierzeniu kompensować. Dotacje należne jako rekompensata kosztów lub strat już poniesionych lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla spółki bez ponoszenia przyszłych kosztów ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym są należne.

2.5.23 Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową,
- oraz w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach - z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać wyżej wymienione różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową,
- oraz w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany w innych całkowitych dochodach dotyczących pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku a odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej
- oraz należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

3. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa, zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Założenia oraz szacunki dokonane na ich podstawie opierają się na historycznym doświadczeniu i analizie różnych czynników, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości pozycji, których dotyczą. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w metodologii dokonywania szacunków, które miałyby wpływ na okres bieżący lub na okresy przyszłe, inne niż te przedstawione poniżej lub w dalszej części niniejszego sprawozdania finansowego.

3.1 Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd ELEKTROBUDOWA SA dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingowych w których ELEKTROBUDOWA SA występuje jako leasingobiorca

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

ELEKTROBUDOWA SA zawarła umowy leasingu na użytkowanie środków trwałych kwalifikowanych do grup rodzajowych 4, 6, 7 i 8. ELEKTROBUDOWA SA zachowuje wszystkie istotne ryzyka i pożytki wynikające z prawa własności tych środków. Opierając się na treści ekonomicznej każdej transakcji Spółka zakwalifikowała umowy do leasingu finansowego.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego prezentuje nota 10.

Umowy o wspólnych działaniach

Każdorazowo, po podpisaniu umowy o usługę budowlaną realizowanej w ramach konsorcjum, Spółka dokonuje oceny charakteru umowy w celu określenia sposobu ujmowania przychodów i kosztów kontraktowych.

Wycena kwot należnych z tytułu długoterminowych umów o budowę

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu umów o usługę budowlaną rozliczanych metodą stopniowego zaawansowania kontraktu w oparciu o aktualne, na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, budżety kontraktów.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy o budowę, przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne. Jeżeli wynik umowy o budowę można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie zysk z tytułu realizacji umowy, przychody z tytułu umowy szacuje się i ujmuje się w okresie jej obowiązywania. Jeżeli jest prawdopodobne, że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywaną stratę ujmuje się od razu w wyniku finansowym jako obciążenie wyniku zgodnie z MSSF.

Spółka stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy ustalaniu kwoty należnych lub kwoty zobowiązań wobec odbiorców z tytułu umów budowlanych. Przychody i koszty ujmowane są zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, w szczególności z uwzględnieniem dodatkowych elementów, tzn. rezerw na koszty gwarancji i ujętych w wycenie kontraktów szacunków kar (za opóźnienia oraz pozostałych) i innych ryzyk związanych z realizacją kontraktów skutkujących potencjalnymi karami. Stopień zaawansowania prac mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów z tytułu umowy, poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu poszczególnych kontraktów.

Szczegóły dotyczące rozliczenia przychodów i kosztów z umów o usługę budowlaną za okres sprawozdawczy zostały zaprezentowane w nocie 29.2.

Rezerwa na koszty gwarancji związane ze sprzedażą produktów

Spółka tworzy rezerwy na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych, na wyprodukowane i dostarczone klientowi urządzenia elektroenergetyczne w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych z ostatnich 5 lat obrotowych. Przewiduje się, że większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat kosztów napraw gwarancyjnych poniesionych w 5 letnim okresie gwarancyjnym na wszystkie sprzedane produkty, szczegóły w notcie 26.

Na dzień 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku Spółka utworzyła rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych w wysokości odpowiednio: 0,50% oraz 0,40% sumy zrealizowanej sprzedaży zewnętrznej i wewnętrznej wyrobów gotowych na dany rok.

Rezerwa na gwarancje, kary i inne ryzyka związane z realizacją kontraktów

W ramach realizowanych umów o usługę budowlaną ELEKTROBUDOWA SA szacuje i ujmuje koszty przewidywane w okresie gwarancyjnym kontraktów realizowanych w formule generalnego wykonawstwa. Spółka szacuje powyższe koszty w oparciu o dostępne dane historyczne tj. poniesione koszty obsługi gwarancyjnej, jak również w uzasadnionych przypadkach, gdy występują istotne przesłanki wskazujące na wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzeń skutkujących koniecznością wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Szacunek tych kosztów jest elementem oceny Zarządu oraz osób bezpośrednio odpowiedzialnych za realizację tych kontraktów i w zależności od dostępnych informacji w uzasadnionych przypadkach może ulec zmianie. Ze względu na rosnącą skalę realizowanych kontraktów, w których Spółka jest generalnym wykonawcą, Spółka szacuje potencjalne koszty napraw i prac gwarancyjnych oraz uwzględnia je w szacowanych łącznych kosztach umów (budżetach).

Ponadto, w ramach realizowanych umów o usługę budowlaną Spółka dokonuje szacunków potencjalnych kar umownych. Szacunki te oparte są o dostępne informacje nt. opóźnień w realizacji kontraktu oraz innych ryzyk, które potencjalnie mogą skutkować nałożeniem kary w przewidzianych w umowie przypadkach. Szacunki te są elementem oceny Zarządu oraz osób bezpośrednio odpowiedzialnych za realizację kontraktów i w uzasadnionych przypadkach mogą ulec zmianie w zależności od dostępnych informacji.

Kary umowne nie mają charakteru gwarancyjnego i nie mają na celu pokrycia ewentualnych kosztów robót gwarancyjnych. Szacunek potencjalnych kar umownych z tytułu opóźnień w realizacji umowy jest uwzględniony jako pomniejszenie wielkości przychodów z umowy. Spółka analogicznie ujmuje szacunki potencjalnych kar umownych z innych tytułów niż kary za opóźnienia. W kolejnych okresach sprawozdawczych szacunki te są aktualizowane przez co poziom przychodów kontraktowych może ulegać zmianie z okresu na okres.

3.2 Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym okresie sprawozdawczym. ELEKTROBUDOWA SA przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego.

Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian niebędących pod kontrolą Spółki. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych i zależnych

Na dzień bilansowy Spółka dokonuje oceny, czy występują obiektywne dowody na utratę wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych oraz jednostkach zależnych zgodnie z MSR 36. W tym celu Spółka dokonuje analizy przesłanek wskazujących na utratę wartości. Do istotnych obiektywnych przesłanek zalicza się głównie poważne problemy finansowe jednostki, zaistnienie znaczących i niekorzystnych dla jednostki zmian o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym jednostka prowadzi działalność. Spółka zachowując zasadę ostrożnej wyceny oraz uwzględniając dowody mające wpływ na utratę wartości udziałów zgodnie z MSR 36, prezentuje na koniec okresu sprawozdawczego zaktualizowaną wartość udziału w jednostkach stowarzyszonych i zależnych. Informację o dokonanych odpisach wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i zależnych przedstawiono w nocie 12.

Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Spółka analizuje przesłanki utraty wartości aktywów oraz jeśli to wymagane, przeprowadza test na utratę ich wartości.

Na dzień bilansowy Spółka analizuje przesłanki utraty wartości aktywów pochodzące z zewnętrznych i wewnętrznych źródeł informacji. W przypadku stwierdzenia, że na dzień bilansowy występuje jedna lub więcej okoliczności wskazujących na utratę wartości, Spółka przeprowadza dalsze etapy procedury aktualizacji wyceny aktywów. Szczegółowej uwagi wymagają te aktywa, których wartość była już w okresach wcześniejszych korygowana o odpisy aktualizujące oraz te, których wartość jest najbardziej wrażliwa na wystąpienie przesłanek utraty wartości.

Procedura testu na utratę wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej i porównania z wartością bilansową składnika aktywów. Z kolei wartość odzyskiwalna ustalona jest w drodze porównania i wyboru wyższej z wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej. Ocenę utraty wartości Spółka przeprowadza na poziomie pojedynczego składnika aktywów, jak również na poziomie grupy aktywów powiązanych ze sobą lub łącznie przyczyniających się do generowania przepływów pieniężnych. Test dla grupy aktywów przeprowadzany jest na poziomie tzw. ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Oceniając prawdopodobieństwo osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych, stosując rozsądne i udokumentowane założenia ELEKTROBUDOWA SA dokonała oceny czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich, w odniesieniu do danego składnika rzeczowego majątku trwałego, jest zasadny. W ocenie Zarządu Spółki oszacowana wartość w okresach poprzednich w odniesieniu do danego środka trwałego nie uległa zmianie i brak jest podstaw do odwrócenia odpisu aktualizującego wartość (nota 9).

Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów na koniec okresu sprawozdawczego zostały przedstawione: odpisy aktualizujące aktywa finansowe w nocie 14 i 15, odpisy aktualizujące aktywa niefinansowe w nocie 16.2.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 19 i 28.

W wycenie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań Spółka wykorzystuje dane rynkowe obserwowalne w zakresie w jakim jest to możliwe. W przypadku, gdy do wyceny wartości godziwej aktywów lub zobowiązań, zastosowanie notowanych cen rynkowych nie jest możliwe, Spółka angażuje zewnętrznych wykwalifikowanych rzeczoznawców do przeprowadzenia wyceny.

Stawki amortyzacyjne

Spółka dokonuje corocznej weryfikacji wartości końcowej, metody amortyzacji oraz przewidywanych okresów użytkowania środków trwałych podlegających amortyzacji.

W ocenie Zarządu środki trwale wykorzystywane są w równomiernym stopniu. Odpisy amortyzacyjne ustala się poprzez oszacowanie okresów użytkowania i równomierne rozłożenie wartości podlegającej umorzeniu.

Celem stwierdzenia prawidłowości przyjętego okresu eksploatacji środków trwałych dokonuje się ich przeglądu, ocenie podlega:

- stopień zużycia technicznego,
- stopień zużycia technologicznego,
- intensywność dotychczasowej eksploatacji,
- intensywność przewidywanej eksploatacji,
- przewidywany okres żywotności,
- dostępność części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych.

Ponadto przeprowadza się konsultacje z osobami odpowiedzialnymi za eksploatację środków trwałych oraz z użytkownikami i specjalistami branżowymi. W wyniku przeglądu dokonanego na dzień 31.12.2016 roku uznano, że należy zmienić okres użytkowania jednego środka trwałego. Zmiana stawki amortyzacyjnej dotyczyła środka trwałego należącego do grupy rodzajowej KŚT 4.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Informacje o podatku odroczonym przedstawia nota 25.3.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych.

Zmiana rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych w okresie sprawozdawczym związana była z ujęciem prognozowanych wartości świadczeń obliczonych przez niezależnego aktuarium na ostatni dzień roku obrotowego (nota 26).

Wycena zapasów

Spółka na koniec okresu sprawozdawczego dokonała analizy wystąpienia przesłanek utraty wartości zapasów. Na podstawie oglądu zapasów magazynowych i analizy danych z ewidencji rotacji stwierdza się, czy zapasy straciły (częściowo lub całkowicie) wartość użytkową lub wartość handlową. Uzasadnia to dokonanie odpisu aktualizującego doprowadzającego wartość składnika aktywów, wynikającą z ksiąg rachunkowych, do ceny sprzedaży netto. Jednostka ustala wiarygodną cenę sprzedaży netto dla poszczególnych rodzajów zapasów lub każdej z ich pozycji. Wartości oszacowanych odpisów aktualizujących zaprezentowano w nocie 17.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15.07.2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne postępowania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

4. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Celem zarządzania ryzykiem finansowym ELEKTROBUDOWA SA jest ograniczenie zmienności generowanych przepływów pieniężnych oraz osiąganych wyników finansowych na podstawowej działalności biznesowej do akceptowalnego poziomu.

Do głównych instrumentów finansowych, z których w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku korzystała Spółka należą: środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe, transakcje wymiany walut, kredyt w rachunku bieżącym i kredyty obrotowe oraz umowy leasingu.

Głównym zadaniem wspomnianych instrumentów jest wspomaganie i zabezpieczenie finansowe bieżącej działalności operacyjnej Spółki poprzez stabilizowanie i neutralizowanie ryzyk płynności finansowej, zmienności kursów walutowych i stóp procentowych, a także efektywną dystrybucję dostępnych środków finansowych. Pozostałe instrumenty finansowe - takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług - powstają w związku z prowadzeniem przez Spółkę bieżącej działalności biznesowej i są nieodłącznym jej elementem.

Spółka nie prowadzi obrotu instrumentami finansowymi. Wszystkie stosowane instrumenty mają charakter wspomagający bezpośrednie procesy biznesowe, wynikające z prowadzonej działalności podstawowej. Spółka nie dopuszcza do wykorzystania instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych czy innych, niepowiązanych ściśle z podstawową działalnością operacyjną.

Głównymi ryzykami finansowymi, na które narażona jest Spółka są między innymi:

- ryzyko rynkowe, w tym ryzyko zmiany kursu walut (nota 4.1), ryzyko zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych (nota 4.2) oraz ryzyko cenowe (nota 4.5);
- ryzyko kredytowe (nota 4.3);
- ryzyko utraty płynności (nota 4.4);
- ryzyko kapitałowe (nota 4.6).

4.1 Ryzyko walutowe

ELEKTROBUDOWA SA narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu realizowanych transakcji sprzedaży i zakupów w różnych walutach innych niż jej waluta wyceny.

Obszarem działalności narażonym na wahania kursów walutowych jest eksport.

Udział przychodów uzyskanych w walutach obcych stanowił 20,0% przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągniętych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku, w tym 17,7% stanowiły przychody uzyskane w EUR (głównie ze sprzedaży do Finlandii) oraz 2,3% wartości przychodów osiągnięto ze sprzedaży wyrażonej w USD (głównie ze sprzedaży do Rosji).

W przypadku eksportu realizowanego w EUR w Spółce występuje naturalne zabezpieczenie ryzyka kursowego wynikające z faktu dokonywania większości zakupów importowych właśnie w EUR.

Na dzień 31.12.2016 roku w strukturze należności wyrażone w walutach obcych stanowiły 12,5% ogółu należności, w strukturze zobowiązań wyrażone w walutach stanowiły 6,0% wszystkich zobowiązań, a w strukturze środków pieniężnych 42,3% stanowiły waluty obce (w tym saldo w EUR wynosiło 38,2%, w USD stanowiło 4,1%).

Na dzień 31.12.2015 roku w strukturze należności wyrażone w walutach obcych stanowiły 13,7% ogółu należności, w strukturze zobowiązań wyrażone w walutach stanowiły 10,5% wszystkich zobowiązań, a w strukturze środków pieniężnych 11,7% stanowiły waluty obce (w tym saldo w EUR wynosiło 10,7%, a w USD stanowiło 1,0%).

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego netto w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu dolara i euro przy założeniu niezmienności innych czynników.

	stan na 31.12.2016		stan na 31.12.2015	
	waluta		waluta	
	USD	EUR	USD	EUR
kwota waluty (kwota należności i środków pieniężnych pomniejszona o kwotę zobowiązań)	1 502	17 007	916	6 591
kursy walut	4,1793	4,4240	3,9011	4,2615
kwota należności, zobowiązań i środków pieniężnych (w tys. zł)	6 277	75 239	3 573	28 088
kurs walut uwzględniający zmianę o 10%	4,5972	4,8664	4,2912	4,6877
stan należności, zobowiązań i środków pieniężnych po uwzględnieniu zmiany kursu walut	6 905	82 763	3 930	30 897
zmiana zysku przed opodatkowaniem (w tys. zł)	628	7 524	357	2 809
zmiana zysku netto (w tys. zł)	509	6 094	289	2 275
kurs walut uwzględniający spadek o 10%	3,7614	3,9816	3,5110	3,8354
stan należności, zobowiązań i środków pieniężnych po uwzględnieniu zmiany kursu walut	5 649	67 715	3 216	25 279
zmiana zysku przed opodatkowaniem (w tys. zł)	(628)	(7 524)	(357)	(2 809)
zmiana zysku netto (w tys. zł)	(509)	(6 094)	(289)	(2 275)

4.2 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyka wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Na dzień 31.12.2016 roku ELEKTROBUDOWA SA posiadała aktywne umowy kredytowe w pięciu bankach na łączną kwotę 103 500 tys. zł, z tego:

- limit kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 67 500 tys. zł, w całości do wykorzystania bez warunków ograniczających;
- kredyt obrotowy w kwocie 36 000 tys. zł, kredyt celowy przeznaczony na finansowanie realizowanych umów o roboty budowlane.

Na dzień 31.12.2015 roku ELEKTROBUDOWA SA posiadała aktywne umowy kredytowe w pięciu bankach na łączną kwotę 185 200 tys. zł, z tego:

- limit kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 107 700 tys. zł, w całości do wykorzystania bez warunków ograniczających;
- kredyt obrotowy w kwocie 77 500 tys. zł, kredyt celowy przeznaczony na finansowanie realizowanych umów o roboty budowlane.

ELEKTROBUDOWA SA zawarła umowy o kredyty w rachunku bieżącym i kredyty obrotowe z oprocentowaniem opartym na zmiennej stopie procentowej WIBOR powiększonej o marżę banku, z usług którego Spółka korzystała.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych

Rodzaj kredytu	Saldo kredytu		Okres obowiązywania umowy
	31.12.2016	31.12.2015	
kredyt obrotowy	0	25 500	30.01.2019 roku
kredyt obrotowy	34 929	20 383	31.12.2017 roku
	34 929	45 883	

Ryzyko stopy procentowej - wrażliwość na zmiany

Wpływ zmian stóp procentowych na wyniki grupy w związku z zaciągniętymi zobowiązaniami finansowymi, oceniany jest jako nieistotny z uwagi na skalę działalności Spółki.

Poziom i wahania stóp procentowych nie powodował konieczności stosowania instrumentów zabezpieczających ryzyko stopy procentowej.

4.3 Ryzyko kredytowe

4.3.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

W odniesieniu do aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty ryzyko kredytowe powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Banki obsługujące Spółkę zarejestrowane są w Polsce, bądź działają w tym kraju w formie oddziałów banków zagranicznych. Dysponują one odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Ponadto na dzień 31.12.2016 roku ELEKTROBUDOWA SA posiadała dwa aktywne rachunki bankowe w Finlandii dla wyłącznej obsługi transakcji pieniężnych Zakładu prowadzącego działalność gospodarczą w tym kraju. Na dzień 31.12.2016 roku maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do posiadanych przez Spółkę środków pieniężnych wynosił 37,9%, a na dzień 31.12.2015 roku 25,3%.

Biorąc po uwagę powyższe oraz krótkoterminowy charakter inwestycji, uznaje się, że ryzyko kredytowe dla środków pieniężnych i lokat bankowych jest niskie.

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Stan środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych		
mBank S.A.	48 849	22 011
PKO BP S.A.	37 283	19 568
BANK HANDLOWY S.A. w Warszawie i w Finlandii	19 116	22 109
ING BANK ŚLĄSKI S.A.	16 759	23 936
BANK PEKAO S.A.	5 229	7 077
NORDEA BANK Finland PLC	1 547	5
KASA	26	32
	128 809	94 738

4.3.2 Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami

Ryzyko kredytowe oznacza również ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych w wyniku czego Spółka poniesie straty finansowe.

ELEKTROBUDOWA SA działa w różnych sektorach gospodarki, jednak wiodącym obszarem działania Spółki jest branża energetyczna. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku udział przychodów uzyskanych ze sprzedaży do sektora energetycznego stanowił 52,9% (w 2015 roku 67,0%) przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Podmioty branży energetycznej od wielu lat posiadały dobrą zdolność kredytową, zaś ryzyko nieściągalności należności było nieznaczne.

Spółka od wielu lat współpracuje z dużą liczbą klientów, którzy są zdywersyfikowani pod względem rozmieszczenia geograficznego. Zdecydowana większość sprzedaży trafia jednak na rynek krajowy.

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Stopień geograficznej koncentracji ryzyka kredytowego dla należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych		
Polska	85,3%	87,2%
Finlandia	11,3%	10,1%
Arabia Saudyjska	0,8%	0,8%
Turcja	0,6%	0,5%
Ukraina	0,5%	0,3%
Luksemburg	0,3%	0,3%
Szwajcaria	0,3%	0,2%
Holandia	0,2%	0,0%
Japonia	0,2%	0,4%
Niemcy	0,2%	0,0%
Inne kraje	0,3%	0,2%

Spółka częściowo dokonuje sprzedaży swoich produktów na podstawie przedpłat. Ocenia również na bieżąco zdolność kredytową swoich kontrahentów na podstawie kondycji należności. Stosowana w tym zakresie polityka bieżącego monitorowania klientów polegająca na ocenie możliwości wywiązania się przez nich z zobowiązań finansowych pozwala zweryfikować ryzyko kredytowe w tym zakresie, zarówno na etapie ofertowym, jak i w trakcie realizacji kontraktów.

ELEKTROBUDOWA SA posiadała zabezpieczenie części należności w postaci zaliczek otrzymanych od kontrahentów. Na dzień 31.12.2016 roku przedpłaty w formie zaliczek wynosiły 72 560 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 65 610 tys. zł). Ponadto Spółka stosowała zabezpieczenia spłaty należności w postaci weksli, gwarancji bankowych, cesji wierzytelności oraz składanych oświadczeń przez zleceniodawców na podstawie art. 647 KC.

Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Spółka nie będzie w stanie uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umów. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową, a wartością bieżącą oczekiwanych strumieni pieniężnych.

Poniższa tabela przedstawia analizę przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług w okresach czasowych przeterminowania:

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług netto		
1. bieżące	244 411	219 317
2. przeterminowane	30 476	79 421
a) do 1 miesiąca	16 897	35 949
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	7 179	4 021
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4 058	2 799
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 739	24 985
e) powyżej 1 roku	603	11 667
	274 887	298 738

Należności przeterminowane w powyższej tabeli nie obejmują należności objętych odpisem aktualizującym.

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług (nota 15) wynoszą:

- na dzień 31.12.2016 roku 32 026 tys. zł,
- na dzień 31.12.2015 roku 37 946 tys. zł.

Na dzień bilansowy Spółka objęła odpisem aktualizującym 10,4% ogólnej wartości krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług (11,3% w analogicznym okresie 2015 roku).

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31.12.2016 roku obejmują odpisy na należność główną w kwocie 28 898 tys. zł (9,4% ogólnej wartości krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług) i odpisy na odsetki w kwocie 3 128 tys. zł (1,0% ogólnej wartości krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług).

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31.12.2015 roku obejmują odpisy na należność główną w kwocie 29 381 tys. zł (8,7% ogólnej wartości krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług) i odpisy na odsetki w kwocie 8 565 tys. zł (2,6% ogólnej wartości krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług).

Dla należności, które nie są objęte odpisem Spółka nie widzi istotnego ryzyka nieściągalności, biorąc pod uwagę aktualną sytuację finansową odbiorców i przeszłe doświadczenia.

Zarząd ocenia, że na dzień bilansowy maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe sięga pełnej wysokości salda należności z tytułu dostaw i usług bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń. Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług należy skorygować o wierzytelności, które zgodnie z zawartymi umowami o konsorcja lub podwykonawstwo zostaną z chwilą zapłaty przekazane na uregulowanie zobowiązań wynikających z tych umów.

4.4 Ryzyko płynności finansowej

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności, zapadalności zarówno inwestycji, jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Ostrożne zarządzanie ryzykiem utraty płynności zakłada utrzymanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych przeznaczonych do obrotu oraz dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie przyznanym instrumentów kredytowych i linii gwarancyjnych.

Przejawem tego działania jest między innymi:

- dywersyfikacja źródeł finansowania - współpraca z sześcioma bankami,
- różnorodność metod finansowania - linie kredytowe w rachunkach bieżących, kredyty obrotowe,
- korzystanie z wielu produktów bankowych jak codzienne bilansowanie rachunków, depozyty overnight, lokaty terminowe, negocjowane kursy walut,
- zawieranie umów leasingu finansowego,
- rozwinięta współpraca z towarzystwami ubezpieczeniowymi i bankami w zakresie korzystania z gwarancji ubezpieczeniowych i bankowych.

Celem ELEKTROBUDOWA SA jest utrzymywanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania.

Istotne znaczenie ma także wykorzystanie kredytów kupieckich udzielonych Spółce przez dostawców, a co za tym idzie realizacja zobowiązań z wydłużonymi terminami płatności.

Procesy inwestowania wolnych środków uzależnione są od terminów wymagalności zobowiązań, tak by ograniczyć maksymalne ryzyko płynności.

Poniższa tabela zawiera analizę wymagalności nominalnych zobowiązań, które zostaną rozliczone w odpowiednich przedziałach czasowych na podstawie okresu liczonego od dnia bilansowego do dnia pozostałego do upływu umownego terminu zapadalności:

Nominalne zobowiązania na dzień 31.12.2016 roku	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	powyżej roku	razem
oprocentowane kredyty	92	0	0	34 929	0	35 021
pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	0	0	0	0	10 547	10 547
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	115 572	17 174	0	0	0	132 746
pozostałe zobowiązania niefinansowe	7 306	27 483	72 560	0	0	107 349
	122 970	44 657	72 560	34 929	10 547	285 663

Powyższa tabela nie zawiera poręczeń i gwarancji, które zostały ujawnione w nocie 40.

Nominalne zobowiązania na dzień 31.12.2015 roku	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	powyżej roku	razem
oprocentowane kredyty	50	0	0	45 883		45 933
pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	0	0	0	0	14 899	14 899
zobowiązania z tytułu dostaw i usług finansowe krótkoterminowe	175 873	28 042	0	0	0	203 915
pozostałe zobowiązania niefinansowe	8 068	15 378	65 610	0	0	89 056
	183 991	43 420	65 610	45 883	14 899	353 803

Powyższa tabela nie zawiera poręczeń i gwarancji, które zostały ujawnione w nocie 40.

Na dzień 31.12.2016 roku banki współpracujące z ELEKTROBUDOWA SA udostępniły linie kredytowe w rachunkach bieżących i kredyty obrotowe na finansowanie bieżącej działalności operacyjnej Spółki. Łączna kwota udzielonych kredytów na dzień bilansowy wynosiła 103 500 tys. zł ich wykorzystanie do dnia bilansowego stanowiło kwotę 34 929 tys. zł. Limit kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 67 500 tys. zł był dostępny bez warunków ograniczających jego wykorzystanie. Kredyty obrotowe to kredyty celowe, które finansują realizację umów o usługi budowlane.

Szczegółowe informacje o udzielonych Spółce kredytach, ich zabezpieczeniach i wykorzystaniu pokazuje nota 24.

W przypadku pogorszenia się warunków rynkowych i występowania konieczności dodatkowego finansowania działalności lub refinansowania swojego zadłużenia przy pomocy zewnętrznych źródeł, istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zwiększonego ryzyka płynności. Zarząd ocenia, iż takie ryzyko nie występuje.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Spółce ma formę utrzymania odpowiedniego kapitału rezerwowego, rezerwowych linii kredytowych, ciągłego monitoringu prognozowanych i faktycznych przepływów pieniężnych oraz dopasowywania profili zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań finansowych.

4.5 Ryzyko cenowe

ELEKTROBUDOWA SA jest narażona na ryzyko cenowe, które wynika z aktualnej koniunktury w branżach energetycznej, chemicznej, budowlanej, metalurgicznej i obejmuje przede wszystkim kształtowanie się cen materiałów elektrycznych, urządzeń energetycznych oraz wyrobów hutniczych. Spółka nie zawiera wieloletnich umów z poddostawcami, zakres dostaw i dostawy ustalane są indywidualnie zgodnie z obowiązującymi w Spółce procedurami.

Strategia zarządzania ryzykiem cen towarów i usług zakłada dążenie do zawierania umów z dostawcami materiałów i usług zapewniających Spółce zakup materiałów i usług po cenie umożliwiającej realizację kontraktu zgodnie z budżetem oraz ustalonymi terminami.

Odpowiednia polityka, struktura organizacyjna i procedury oraz działania związane z zarządzaniem ryzykiem wspierają proces negocjowania i ustalania cen produktów na poziomie optymalnym.

Na ryzyko cenowe szczególnie narażone są umowy zawierane na wykonawstwo zadań inwestycyjnych w nowych obszarach trudnych do rozpoznania w warunkach krajowych. Szacowane ceny bazują często na wycenach budowlanych w oparciu o własne założenia i koncepcje, jak i poziom skomplikowania obiektów. Wiąże się to z ryzykiem przekroczenia zaplanowanych kosztów lub czasu realizacji.

Spółka ekspozycja jest na ryzyko cenowe spowodowane przedłużeniem czasu realizacji prac, objętych zawartymi umowami, z przyczyn pozostających poza jej kontrolą. Wydłużony czas realizacji kontraktu generuje dodatkowe nakłady kosztów stałych, których wartość w momencie składania oferty cenowej nie da się zaprognozować.

ELEKTROBUDOWA SA budując swoje kompetencje generalnego wykonawcy narażona jest na ryzyko wysokowartościowych wycen na stosunkowo niskich marżach, kreowanych przez szeroką konkurencję. Silna konkurencja wewnątrz gałęzi oraz niedostateczny popyt w coraz większym stopniu limitujący plany inwestycyjne stwarza wzrost niepewności oraz nasilenie skutków ponoszonego ryzyka cenowego, głównie spadek rentowności wykonywanych prac.

Spółka na bieżąco analizuje wykonanie budżetów realizowanych kontraktów zarówno w zakresie kosztów zmiennych, jak i stałych oraz opracowuje prognozę kosztów i wyników do końca realizacji projektów.

Stwierdzone odchylenia planowanych marż na realizowanych kontraktach uwzględniane są na bieżąco w opracowywanych prognozach. Stwierdzone straty na kontraktach, jakie Spółka poniesie do końca realizacji tych kontraktów ujmuje się natychmiast w kosztach działalności operacyjnej poprzez tworzenie rezerw na przewidywane straty. Na dzień 31.12.2016 roku ELEKTROBUDOWA SA rozpoznała i utworzyła rezerwy na przewidywane straty na realizowanych kontraktach w wysokości 1 299 tys. zł. Na dzień 31.12.2015 roku stan utworzonych rezerw na przewidywane straty wynosił 3 567 tys. zł (nota 27).

ELEKTROBUDOWA SA podjęła intensywne działania zmierzające do ograniczenia ryzyka cenowego związanego z realizacją kontraktów poprzez wprowadzenie wewnętrznych procedur (Zarządzeń), dotyczących między innymi bieżącego monitorowania kontraktów i aktualizacji prognoz oraz obowiązku raportowania „kosztów końca projektu”, okresowej weryfikacji poprawności dokumentacji pod względem formalnym i merytorycznym, prawidłowości klasyfikowania i ewidencjonowania na właściwych kontraktach. Spółka ocenia, że związane na dzień 31.12.2016 roku rezerwy na przewidywane straty na kontraktach całkowicie uwzględniają ryzyko generowania strat do zakończenia realizacji tych umów, według stanu wiedzy na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

4.6 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym ELEKTROBUDOWA SA jest utrzymanie możliwości kontynuowania działalności tak, by zapewnić korzyści swoim akcjonariuszom oraz innym podmiotom związanym z działalnością Spółki, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału by redukować jego koszty.

Podobnie jak inne jednostki na tym rynku ELEKTROBUDOWA SA monitoruje kapitał na podstawie wskaźnika dźwigni finansowej. Wskaźnik ten jest obliczony jako iloraz zadłużenia netto i kapitału ogółem. Zadłużenie netto stanowi różnicę między wartością zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zadłużenia finansowego w bankach, a wartością posiadanych środków pieniężnych. Kapitał ogółem stanowi kapitał własny powiększony o zadłużenie netto.

Na dzień 31.12.2016 roku wskaźnik efektywnego zadłużenia wynosił 28% i był niższy o 12 punktów procentowych od wskaźnika za analogiczny okres 2015 roku. Zmniejszenie zaangażowania kapitału obcego w finansowaniu bieżącej działalności operacyjnej oraz dynamiczny wzrost płynnych aktywów finansowych (gotówki) to główne czynniki wpływające na preferowane zmiany poziomu wskaźnika. Na dzień 31.12.2016 roku wykorzystanie kredytu w rachunku bieżącym i kredytu obrotowego wynosiło 34 929 tys. zł i w stosunku do stanu na dzień 31.12.2015 roku było niższe o 10 954 tys. zł (nota 24). W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku stan środków pieniężnych będących do dyspozycji Spółki wzrósł o 34 071 tys. zł (nota 18).

Poniesione nakłady w bieżącym okresie sprawozdawczym pozwalają Spółce na wygenerowanie dodatkowych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej po zakończeniu cyklu produkcyjnego.

Wskaźniki efektywnego zadłużenia w poszczególnych okresach sprawozdawczych przedstawiały się następująco:

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	250 291	307 392
zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	6 403	5 248
zadłużenie finansowe w bankach	35 021	45 933
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(128 809)	(94 738)
zadłużenie finansowe netto	162 906	263 835
kapitał własny	424 797	394 599
kapitał ogółem	587 703	658 434
wskaźnik dźwigni finansowej (efektywnego zadłużenia)	28%	40%

5. Zmiany w strukturze Spółki

W roku 2016 miały miejsce istotne zmiany organizacyjne w strukturach Spółki, które zostały wprowadzone w życie na mocy uchwały Zarządu z dnia 06.02.2016 roku oraz uchwały Zarządu z dnia 30.06.2016 roku. Uchwałą Zarządu z dnia 29.03.2016 roku Zarząd Spółki uchylił z dniem 31.03.2016 roku dotychczasowy Regulamin Organizacyjny Spółki i uchwalił jednolity tekst „Regulaminu organizacyjnego ELEKTROBUDOWA SA” obowiązujący od dnia 01.04.2016 roku wraz z zmianami wprowadzonymi od dnia 01.07.2016 roku.

Najistotniejsze zmiany w strukturze organizacyjnej dotyczyły obszaru działalności operacyjnej. Dotychczasowe ukierunkowanie z rynkowe działalności operacyjnej zastąpiło podejście kompetencyjne w dwóch obszarach: produkcyjnym i realizacji projektów, które koncentrują adekwatne zasoby konieczne do sprawnego i efektywnego realizowania powierzonych zadań. Zmiany organizacyjne doprowadziły do koncentracji jednorodnego rodzaju działalności i kompetencji w zorganizowanych centrach zysków z odpowiedzialnością za efektywne zarządzanie.

W wyniku dokonanych zmian organizacyjnych w ELEKTROBUDOWA SA funkcjonują dwa Oddziały, koncentrujące całość działalności operacyjnej Spółki:

Oddział Produkcji - działalność produkcyjna urządzeń elektroenergetycznych rozdzielnic i aparatury wysokich, średnich i niskich napięć oraz stacji i systemów elektroenergetycznych,

Oddział Realizacji Projektów - kompleksowe instalacje elektroenergetyczne oraz budowa kompletnych obiektów pod klucz.

Zmiany organizacyjne objęły strukturę Biura Spółki, w których między innymi uwzględniono przejęcie zakresu działalności spółki KONIP Sp. z o.o. w związku z podjęciem, przez Zarząd ELEKTROBUDOWA SA w dniu 06.02.2016 roku, uchwały o podjęciu czynności zmierzających do rozwiązania spółki. W wyniku tej decyzji utworzono komórkę odpowiedzialną za zarządzanie i administrowanie infrastrukturą i majątkiem Spółki. Wprowadzono również na szczeblu centralnym Zarządzenie marketingiem w celu zintegrowania działalności marketingowej, uzyskania korzyści z efektów synergii oraz intensyfikacji działań ukierunkowanych na nowe rynki.

Poza wyżej opisaną, w okresie sprawozdawczym, nie miały miejsca inne zmiany w strukturze Spółki.

6. Sezonowość działalności lub cykliczność działalności Spółki

Działalność Spółki nie ma charakteru sezonowego istotnie wpływającego na wynik finansowy. Uwarunkowania rynku na którym działa ELEKTROBUDOWA SA, świadcząc kompleksowe usługi budowlano - montażowe i realizując inwestycje związane z przemysłem energetycznym, chemicznym oraz budownictwem obiektów użyteczności publicznej w systemie pod klucz, wpływają na periodyzację wykonywanych prac, a tym samym poziom sprzedaży. Początek roku zwykle generuje niższy poziom przychodów co jest wynikiem mniejszych potrzeb klientów ELEKTROBUDOWA SA w tym okresie.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnięte przez ELEKTROBUDOWA SA w poszczególnych okresach sprawozdawczych przedstawiały się następująco:

	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Udział w przychodach założonych w budżecie za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku
okres 3 miesięcy zakończony 31.03.2016	206 035	19,1
okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2016	508 116	47,2
okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016	746 989	69,4
okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	928 509	86,3

Przychody osiągnięte w II kwartale 2016 roku były wyższe o 46,6%, w III kwartale 2016 roku były wyższe o 15,9%, a w IV kwartale 2016 roku były niższe o 11,9% od przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i usług uzyskanych w I kwartale 2016 roku.

7. Informacja o działalności zaniechanej w okresie sprawozdawczym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku Spółka nie zaniechała żadnej działalności. Nie przewiduje się również żadnego zaniechania w okresie następnym.

8. Informacje dotyczące segmentów działalności

Podstawowy układ sprawozdawczy - segmentacja działalności

W wyniku dokonanych w roku 2016 istotnych zmian struktury organizacyjnej oraz nowego postrzegania obszarów działalności przez organy podejmujące decyzje operacyjne, wprowadzono zmiany w sposobie zarządzania jednostką gospodarczą.

W ramach procesu wyodrębniania segmentów operacyjnych i zmian modelu zarządzania jednostką, a zarazem mając na uwadze regulacje MSSF 8, w tym przydatność informacji użytkownikom sprawozdania finansowego wyodrębniono segmenty sprawozdawcze:

Segment Produkcji - działalność produkcyjna urządzeń elektroenergetycznych, rozdzielnic i aparatury wysokich, średnich i niskich napięć oraz stacji i systemów elektroenergetycznych,

Segment Realizacji Projektów - kompleksowe usługi instalacji elektroenergetycznych oraz budowy kompletnych obiektów pod klucz,

Pozostałe aktywności - obejmują działalność Spółki, która nie wchodzi w zakres wymieniony w Segmencie Produkcji i Segmencie Realizacji Produkcji, jak np. przychody z tytułu wynajmu i dywidend.

Segmentacja działalności Spółki zmieniła dotychczasowe ukierunkowanie z poszczególnych rynków na produkty i usługi. Zmiany organizacyjne zmierzały do koncentracji jednorodnego rodzaju działalności i kompetencji w zorganizowanych centrach zysków z odpowiedzialnością za efektywne zarządzanie.

Zarząd Spółki monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tych alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej i są mierzone jak zysk lub strata na działalności operacyjnej w sprawozdaniu finansowym.

Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie segmentów operacyjnych i do nich alokowane.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane na poziomie Spółki.

Spółka rozlicza sprzedaż i transfery między segmentami w oparciu o bieżące ceny rynkowe, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniżej przedstawiono analizę przychodów i wyników Spółki w poszczególnych segmentach objętych sprawozdawczością. Uwzględniając zmiany w strukturze organizacyjnej Spółki, powodujące zmianę składu jej segmentów sprawozdawczych, dokonano przekształcenia analogicznych pozycji informacji dotyczących segmentów za wcześniejsze okresy.

Wyniki segmentów branżowych za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku

	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Pozostałe aktywności	Razem
<u>Działalność kontynuowana</u>				
Przychody				
w tym:				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	772 492	155 203	814	928 509
Sprzedaż między segmentami	2 358	50 892	7 777	61 027
Przychody segmentów ogółem	774 850	206 095	8 591	989 536
Zysk / strata z działalności operacyjnej	66 490	(9 982)	(393)	56 115
Wynik działalności finansowej	(1 751)	(513)	10 206	7 942
Zysk / strata brutto przed opodatkowaniem	64 739	(10 495)	9 813	64 057
Podatek dochodowy	(11 611)	1 757	(1 082)	(10 936)
Zysk / strata netto okresu obrotowego z działalności kontynuowanej	53 128	(8 738)	8 731	53 121
<u>Działalność zaniechana</u>				
Zysk / strata netto okresu obrotowego z działalności zaniechanej	0	0	0	0
Zysk / strata netto okresu obrotowego	53 128	(8 738)	8 731	53 121

Pozostałe pozycje dotyczące segmentów branżowych ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku

	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Pozostałe aktywności	Razem
Amortyzacja środków trwałych	3 042	3 640	2 620	9 302
Amortyzacja wartości niematerialnych	435	2 579	106	3 120
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	0	0	2 052	2 052
Udział w zyskach jednostek zależnych	0	0	3 557	3 557

Wyniki segmentów branżowych za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2015 roku

	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Pozostałe aktywności	Razem
Działalność kontynuowana				
Przychody				
w tym:				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 008 013	193 934	2 281	1 204 228
Sprzedaż między segmentami	4 221	80 160	8 404	92 785
Przychody segmentów ogółem	1 012 234	274 094	10 685	1 297 013
Zysk / strata z działalności operacyjnej	41 409	19 507	(1 488)	59 428
Wynik działalności finansowej	(2 815)	(771)	3 176	(410)
Zysk brutto przed opodatkowaniem	38 594	18 736	1 688	59 018
Podatek dochodowy	(10 171)	(1 913)	228	(11 856)
Zysk netto okresu obrotowego z działalności kontynuowanej	28 423	16 823	1 916	47 162
Działalność zaniechana				
Zysk / strata netto okresu obrotowego z działalności zaniechanej	0	0	0	0
Zysk netto okresu obrotowego	28 423	16 823	1 916	47 162

Pozostałe pozycje dotyczące segmentów branżowych ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2015 roku

	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Pozostałe aktywności	Razem
Amortyzacja środków trwałych	3 674	3 214	2 738	9 626
Amortyzacja wartości niematerialnych	657	3 307	94	4 058
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	0	0	0	0
Udział w zyskach jednostek zależnych	0	0	2 809	2 809

Pozycje dotyczące segmentów branżowych ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Stan na dzień 31.12.2016 roku

	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Pozostałe aktywności	Razem
Aktywa	611 588	151 369	139 068	902 025
Zobowiązania	384 498	94 101	(1 371)	477 228
Nakłady inwestycyjne	4 747	5 127	2 093	11 967
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	0	0	21 516	21 516
Inwestycje w jednostkach zależnych	0	0	47 453	47 453

Stan na dzień 31.12.2015 roku

	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Pozostałe aktywności	Razem
Aktywa	601 702	153 823	142 981	898 506
Zobowiązania	408 394	89 222	6 291	503 907
Nakłady inwestycyjne	3 001	6 911	3 020	12 932
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	0	0	21 516	21 516
Inwestycje w jednostkach zależnych	0	0	47 523	47 523

Wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w segmentach branżowych

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Segment Realizacji Projektów	286 284	290 776
Segment Produkcji	53 516	96 677
Pozostałe aktywności	1 980	2 245
Razem	341 780	389 698

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów w segmentach branżowych ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Odpisy aktualizujące wartość należności

	stan na 31.12.2015	Utworzone odpisy	Rozwiązane odpisy	Wykorzystane odpisy	stan na 31.12.2016
Segment Realizacji Projektów	51 319	7 396	(17 563)	(5 648)	35 504
Segment Produkcji	5 932	4 400	(901)	(87)	9 344
Pozostałe aktywności	1 846	31	(10)	(2)	1 865
Razem	59 097	11 827	(18 474)	(5 737)	46 713

	stan na 31.12.2014	Utworzone odpisy	Rozwiązane odpisy	Wykorzystane odpisy	stan na 31.12.2015
Segment Realizacji Projektów	27 555	34 402	(10 638)	0	51 319
Segment Produkcji	5 606	1 334	(651)	(357)	5 932
Pozostałe aktywności	658	1 264	(76)	0	1 846
Razem	33 819	37 000	(11 365)	(357)	59 097

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	stan na 31.12.2015	Utworzone odpisy	Rozwiązane / wykorzystane odpisy	Stan na 31.12.2016
Segment Realizacji Projektów	898	270	(554)	614
Segment Produkcji	4 570	7 519	(4 570)	7 519
Razem	5 468	7 789	(5 124)	8 133

	stan na 31.12.2014	Utworzone odpisy	Rozwiązane / wykorzystane odpisy	stan na 31.12.2015
Segment Realizacji Projektów	268	662	(32)	898
Segment Produkcji	373	4 254	(57)	4 570
Razem	641	4 916	(89)	5 468

Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku przypadają na:

- na rzeczowe aktywa trwałe w wysokości 379 tys. zł - dotyczyły Segmentu Produkcji,
- niezakończone prace rozwojowe w kwocie 2 792 tys. zł - dotyczył Segmentu Produkcji.

Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2015 roku przypadają na:

- na rzeczowe aktywa trwałe w wysokości 245 tys. zł - dotyczyły Segmentu Realizacji Projektów,
- inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych w wysokości 378 tys. zł - dotyczyły pozostałych aktywności.

Uzupełniający układ sprawozdawczy - segmentacja geograficzna

ELEKTROBUDOWA SA prowadzi działalność na rynku krajowym oraz na rynkach zagranicznych.

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów		
a) kraj	742 699	1 091 717
b) zagranica, w tym:	185 810	112 511
- Finlandia	151 054	78 460
- Rosja	14 227	13 180
- Szwajcaria	7 412	1 631
- Algieria	4 807	0
- Arabia Saudyjska	3 959	1 791
- Kuwejt	1 704	0
- Wielka Brytania	652	0
- Hiszpania	566	0
- Słowenia	542	0
- Ukraina	375	86
- Grecja	282	0
- Korea Południowa	0	5 197
- Libia	0	2 068
- Angola	0	3 160
- pozostałe	230	6 938
	928 509	1 204 228

Niższe przychody krajowe w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wystąpiły głównie w Segmencie Realizacji Projektów. Znaczący wpływ miały duże kontrakty, których realizacja w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku znajdowała się na etapie testów przed odbiorami końcowymi i nie wygenerowały tak znaczących przychodów, jak w analogicznym okresie roku poprzedniego, w którym kontynuowano zasadniczy etap realizacji kontraktów.

Sprzedaż eksportowa odnotowała wzrost w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego i wiąże się to głównie z kontynuacją, przez Oddział Realizacji Projektów, prac na kontrakcie w Finlandii.

Przychody ze sprzedaży według odbiorców, którzy przekraczają 10% ogółu przychodów Spółki

W przychodach z tytułu sprzedaży bezpośredniej w działalności Segmentu Realizacji Projektów uwzględniono przychody z tytułu sprzedaży do dwóch największych klientów Spółki:

- w wysokości 148,6 mln zł, stanowiące 16,0% wartości przychodów Spółki (w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku 347,9 mln zł, z udziałem w wartości przychodów Spółki w wysokości 28,9%),
- w wysokości 116,2 mln zł, stanowiące 12,5% wartości przychodów Spółki (w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku 97,9 mln zł, z udziałem w wartości przychodów Spółki w wysokości 8,1%).

9. Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe w leasingu

Na dzień 31.12.2016 roku Spółka użytkowała aktywa trwałe na podstawie umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu o wartości początkowej 6 818 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 6 876 tys. zł), w tym: urządzenia techniczne i maszyny 4 746 tys. zł, środki transportu 1 742 tys. zł i inne środki trwałe 330 tys. zł. Wartość umorzenia środków trwałych w leasingu i dzierżawie wynosiła na dzień bilansowy 1 784 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 729 tys. zł), w tym: maszyny i urządzenia 1 082 tys. zł, środki transportu 584 tys. zł i inne środki trwałe 118 tys. zł.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na środkach trwałych

Na dzień 31.12.2016 roku na nieruchomościach, których ELEKTROBUDOWA SA była właścicielem lub użytkownikiem wieczystym, ustanowiono hipoteki kaucyjne do maksymalnej kwoty 299 695 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku do maksymalnej kwoty 514 595 tys. zł). Wartość bilansowa zabudowanych nieruchomości gruntowych obciążonych hipoteką wynosiła na dzień 31.12.2016 roku 49 949 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 51 406 zł).

Na dzień 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku na środkach trwałych, będących własnością Spółki zakwalifikowanych do rzeczowych aktywów trwałych, zostały ustanowione zastawy rejestrowe do sumy 118 500 tys. zł. Ruchome rzeczowe aktywa trwałe, na których ustanowiono zastawy rejestrowe przedstawiały w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2016 roku wartość 2 150 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 2 538 tys. zł).

Zarówno hipoteki kaucyjne, jak i zastawy rejestrowe stanowiły zabezpieczenie umów z instytucjami finansowymi.

Pozostałe informacje dotyczące rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 31.12.2016 roku wartość netto inwestycji w obcych środkach trwałych wynosiła 1 196 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 1 341 tys. zł).

Na dzień bilansowy Spółka dokonała oceny występowania przesłanek, które wskazywałyby na utratę wartości środków trwałych. Nie stwierdzono przesłanek wskazujących na utratę wartości środków trwałych i konieczności dokonania odpisu ponad ten utworzony w latach poprzednich.

ELEKTROBUDOWA SA nie posiada rzeczowych aktywów trwałych o ograniczonym prawie użytkowania.

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Grunty	Budynki i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe
Wartość brutto środków trwałych na dzień 01.01.2016 roku	4 967	64 164	52 364	25 966	20 075	4 168	0	171 704
Zwiększenia (z tytułu):	0	618	1 781	2 365	1 626	447	285	7 122
- zakupu	0	6	1 705	2 365	1 607	1 116	323	7 122
- przyjęcia z inwestycji	0	612	76	0	19	(707)	0	0
- rozliczenia z zaliczek	0	0	0	0	0	38	(38)	0
Zmniejszenia (z tytułu):	0	(18)	(870)	(1 425)	(398)	0	0	(2 711)
- sprzedaży	0	0	(18)	(1 367)	0	0	0	(1 385)
- likwidacji	0	(18)	(852)	(58)	(398)	0	0	(1 326)
Transfer do przeznaczonych do sprzedaży	0	0	(812)	(6)	0	0	0	(818)
Wartość brutto środków trwałych na dzień 31.12.2016 roku	4 967	64 764	52 463	26 900	21 303	4 615	285	175 297
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 01.01.2016 roku	0	(15 903)	(36 210)	(20 315)	(13 633)	0	0	(86 061)
Amortyzacja bieżąca za okres	0	(2 241)	(3 294)	(1 923)	(1 844)	0	0	(9 302)
Zmniejszenie z tytułu sprzedaży, likwidacji środków trwałych	0	6	869	1 348	393	0	0	2 616
Pozostałe zmniejszenia	0	0	(375)	(4)	0	0	0	(379)
Transfer do przeznaczonych do sprzedaży	0	0	612	5	0	0	0	617
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 31.12.2016 roku	0	(18 138)	(38 398)	(20 889)	(15 084)	0	0	(92 509)
Wartość netto środków trwałych na dzień 31.12.2016 roku	4 967	46 626	14 065	6 011	6 219	4 615	285	82 788

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Grunty	Budynki i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe
Wartość brutto środków trwałych na dzień 01.01.2015 roku	4 970	65 665	47 438	24 944	17 516	4 049	70	164 652
Zwiększenia (z tytułu):	123	1 346	5 526	2 363	2 452	119	(70)	11 859
- zakupu	0	0	2 798	1 028	1 934	881	446	7 087
- wykonane we własnym zakresie	0	0	0	0	0	378	0	378
- przyjęcia z inwestycji	0	1 341	110	0	248	(1 699)	0	0
- rozliczenia z zaliczek	0	0	0	0	0	516	(516)	0
- przyjęcia z leasingu	0	0	2 618	1 335	270	0	0	4 223
- pozostałe	123	5	0	0	0	43	0	171
Zmniejszenia (z tytułu):	(126)	(2 847)	(1 052)	(1 341)	(228)	0	0	(5 594)
- sprzedaży	(126)	(2 847)	(502)	(1 341)	(78)	0	0	(4 894)
- likwidacji	0	0	(550)	0	(135)	0	0	(685)
- pozostałe	0	0	0	0	(15)	0	0	(15)
Transfer z przeznaczonych do sprzedaży	0	0	452	0	335	0	0	787
Wartość brutto środków trwałych na dzień 31.12.2015 roku	4 967	64 164	52 364	25 966	20 075	4 168	0	171 704
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 01.01.2015 roku	0	(14 718)	(33 273)	(19 367)	(11 724)	0	0	(79 082)
Amortyzacja bieżąca za okres	0	(2 252)	(3 377)	(2 210)	(1 787)	0	0	(9 626)
Zmniejszenie z tytułu sprzedaży, likwidacji środków trwałych	0	1 067	891	1 262	213	0	0	3 433
Pozostałe zmniejszenia	0	0	(128)	0	(117)	0	0	(245)
Transfer z przeznaczonych do sprzedaży	0	0	(323)	0	(218)	0	0	(541)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 31.12.2015 roku	0	(15 903)	(36 210)	(20 315)	(13 633)	0	0	(86 061)
Wartość netto środków trwałych na dzień 31.12.2015 roku	4 967	48 261	16 154	5 651	6 442	4 168	0	85 643

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31.12.2016 roku Spółka wyodrębniła aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Aktywa trwałe dostępne do sprzedaży		
a) rzeczowe aktywa trwałe	201	0
- urządzenia techniczne i maszyny	200	0
środki transportu	1	0
	201	0

Zaprezentowana wartość odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Transakcja zostanie sfinalizowana w 2017 roku.

10. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

Umowy leasingu zawarte przez ELEKTROBUDOWA SA, biorąc pod uwagę zakres w jakim ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotów leasingu przypadają Spółce, zakwalifikowano do leasingu finansowego.

Umowami leasingu zostały objęte urządzenia z grupy 4, 6, i 8 klasyfikacji środków trwałych oraz środki transportu z grupy 7.

Rata leasingowa obejmuje ratę wstępną oraz wynagrodzenie z tytułu leasingu płatne w miesięcznych ratach, na które składa się rata kapitałowa, jako spłata wartości sprzętu i rata odsetkowa stanowiąca w szczególności opłatę za używanie sprzętu i sfinansowanie jego zakupu.

Umowy zostały zabezpieczone dwoma wekslami własnymi do łącznej wartości 5 118 tys. zł oraz dodatkowo jednym wekslem „in blanco” zabezpieczającym wierzytelności leasingodawcy w wysokości pokrywającej całość wymagalnego roszczenia wynikającego z umowy leasingu.

Na dzień 31.12.2016 roku oraz na dzień 31.12.2015 roku przyszłe minimalne opłaty oraz wartość bieżąca minimalnych opłat netto z tytułu umów leasingu finansowego przedstawiały się następująco:

	stan na 31.12.2016		stan na 31.12.2015	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	2 072	1 962	2 289	2 095
W okresie 1 do 5 lat	1 352	1 324	3 447	3 308
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	3 424	3 286	5 736	5 403
Minus koszty finansowe	138		333	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 286		5 403	
- krótkoterminowe		1 962		2 095
- długoterminowe		1 324		3 308

11. Aktywa niematerialne

Istotne pozycje aktywów niematerialnych

Do najistotniejszych grup w aktywach niematerialnych należą:

- koszty zakończonych prac rozwojowych, których saldo na dzień 31.12.2016 roku wynosiło 12 713 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku wynosiło 12 917 tys. zł),
- koszty niezakończonych prac rozwojowych, których saldo na dzień 31.12.2016 roku wynosiło 3 149 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku wynosiło 5 036 tys. zł).

W ramach aktywów z tytułu kosztów zakończonych prac rozwojowych największa pozycja to projekt pn. „Rozdzielnicza wysokiego napięcia w izolacji gzowej SF6 - OPTIMA”, którego wartość bilansowa na dzień 31.12.2016 roku wynosiła 10 241 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku wynosiła 11 592 tys. zł). Rozdzielnicza OPTIMA to pierwsza Polska rozdzielnicza gazowa wysokiego napięcia przygotowana do produkcji seryjnej.

W związku ze zmianami wymagań technicznych i brakiem możliwości wykorzystania wyników prac w przyszłości, Spółka dokonała odpisu kosztów niezakończonych prac rozwojowych dla projektów:

- „Opracowanie i wykonanie prototypowej instalacji rozdzielniczy dwusystemowej w izolacji gazowej”, w kwocie 101 tys. zł,
- „Rozdzielnicza wysokiego napięcia w izolacji gzowej SF6 - OPTIMA etap II”, w kwocie 2 691 tys. zł.

Dokonane odpisy mają charakter niepieniężny i pozostają bez wpływu na sytuację płynnościową ELEKTROBUDOWA SA.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na aktywach niematerialnych

Aktywa niematerialne nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31.12.2016 roku oraz na dzień 31.12.2015 roku.

Pozostałe informacje dotyczące aktywów niematerialnych

Na dzień 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku ELEKTROBUDOWA SA nie posiadała aktywów niematerialnych o ograniczonym prawie użytkowania.

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje, patenty, licencje i oprogramowanie komputerowe	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto aktywów niematerialnych na 01.01.2016 roku	29 373	10 772	5 036	848	46 029
Zwiększenia (z tytułu)	1 947	1 112	905	881	4 845
- zakupu	0	1 112	0	881	1 993
- wykonania we własnym zakresie	0	0	2 852	0	2 852
- przyjęcia z inwestycji	1 947	0	(1 947)	0	0
Zmniejszenie (z tytułu)	(3 243)	0	(2 792)	0	(6 035)
- likwidacji	(3 243)	0	0	0	(3 243)
- pozostałe	0	0	(2 792)	0	(2 792)
Wartość brutto aktywów niematerialnych na dzień 31.12.2016 roku	28 077	11 884	3 149	1 729	44 839
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 01.01.2016 roku	(16 456)	(9 723)	0	0	(26 179)
Amortyzacja bieżąca	(2 151)	(969)	0	0	(3 120)
Zmniejszenie z tytułu likwidacji wartości niematerialnych	3 243	0	0	0	3 243
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 31.12.2016 roku	(15 364)	(10 692)	0	0	(26 056)
Wartość netto aktywów niematerialnych na dzień 31.12.2016 roku	12 713	1 192	3 149	1 729	18 783

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje, patenty, licencje i oprogramowanie komputerowe	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto aktywów niematerialnych na 01.01.2015 roku	28 014	9 637	3 076	0	40 727
Zwiększenia (z tytułu)	1 359	1 300	1 960	848	5 467
- zakupu	0	1 300	0	848	2 148
- wykonania we własnym zakresie	0	0	3 319	0	3 319
- przyjęcia z inwestycji	1 359	0	(1 359)	0	0
Zmniejszenia (z tytułu)	0	(165)	0	0	(165)
- pozostałe	0	(165)	0	0	(165)
Wartość brutto aktywów niematerialnych na dzień 31.12.2015 roku	29 373	10 772	5 036	848	46 029
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 01.01.2015 roku	(13 507)	(8 779)	0	0	(22 286)
Amortyzacja bieżąca	(2 949)	(1 109)	0	0	(4 058)
Pozostałe zmniejszenia	0	165	0	0	165
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 31.12.2015 roku	(16 456)	(9 723)	0	0	(26 179)
Wartość netto aktywów niematerialnych na dzień 31.12.2015 roku	12 917	1 049	5 036	848	19 850

12. Inwestycje w jednostkach powiązanych

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Inwestycje w jednostkach zależnych	47 453	47 523
a) udziały		
- KONIP Sp. z o.o. w likwidacji	0	70
- ENERGOTEST sp. z o.o.	47 453	47 453
- ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o.	0	0
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	21 516	21 516
a) udziały		
- Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	21 516	21 516
- SAUDI ELEKTROBUDOWA Sp. z o.o.	0	0
Inwestycje w jednostkach powiązanych	68 969	69 039

Udziały w jednostkach zależnych i stowarzyszonych ujmowane są w cenie nabycia, pomniejszone o odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartość godziwa tych aktywów nie jest możliwa do ustalenia z uwagi na fakt, że nie istnieje dla nich aktywny rynek.

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Zmiana stanu inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych		
Stan inwestycji na początek okresu	69 039	69 417
a) zmniejszenia	(70)	(378)
- likwidacja	(70)	0
- odpis aktualizujący	0	(378)
Stan inwestycji na koniec okresu	68 969	69 039

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku nastąpiła zmiana stanu udziałów w jednostkach zależnych w kwocie 70 tys. zł, która wynikała z likwidacji spółki KONIP Sp. z o.o. w likwidacji. Zysk z likwidacji w wysokości 765 tys. zł został zaprezentowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji przychody finansowe (nota 33, pozycja: zysk z likwidacji aktywów finansowych).

Rozwiązanie i likwidacja spółki KONIP Sp. z o.o.

W dniu 01.04.2016 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki KONIP Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania i likwidacji spółki.

ELEKTROBUDOWA SA posiadała 100% udziałów w kapitale spółki KONIP Sp. z o.o. i w ogólnej liczbie głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

W dniu 09.02.2017 roku Sąd Rejonowy Katowice - Wschód, Wydział VIII Gospodarczy dokonał wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego firmy KONIP Sp. z o.o. w likwidacji.

Decyzja o likwidacji spółki KONIP Sp. z o.o. była elementem działań reorganizacyjnych mających na celu uproszczenie i uporządkowanie struktury Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA SA.

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Udziały w podmiotach powiązanych	stan na 31.12.2016			
	Charakter powiązania	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów
a) ENERGOTEST sp. z o.o.	zależna	47 453	0	47 453
b) ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o.	zależna	378	(378)	0
Jednostki zależne		47 831	(378)	47 453
a) Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	stowarzyszona	21 516	0	21 516
b) SAUDI ELEKTROBUDOWA Sp. z o.o.	stowarzyszona	97	(97)	0
Jednostki stowarzyszone		21 613	(97)	21 516
Ogółem		69 444	(475)	68 969

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych		
Stan odpisów na początek okresu	475	97
- utworzenie	0	378
Stan odpisów na koniec okresu	475	475

W związku z niewystąpieniem jakichkolwiek przesłanek wskazujących na to, że mogła nastąpić utrata wartości, w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku nie ujęto żadnych zmian odpisów aktualizujących wartość udziałów.

Podstawowe dane finansowe jednostek powiązanych	stan na 31.12.2016			okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	
	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał własny	Wynik finansowy netto	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów
a) jednostki zależne					
- KONIP Sp. z o.o. w likwidacji	0	0	0	55	341
- ENERGOTEST sp. z o.o.	37 503	14 101	23 402	4 015	54 880
- ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o.	1 247	1 323	(76)	23	519
b) jednostki stowarzyszone					
- Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	59 513	14 475	45 038	11 054	135 382
- SAUDI ELEKTROBUDOWA Sp. z o.o.	440	720	(280)	0	0

13. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
- długoterminowe	0	6 631
- krótkoterminowe	0	24
	0	6 655

W maju 2016 roku nastąpiła sprzedaż 23,07% udziałów w kapitale spółki Przedsiębiorstwo Inżynieryjne Biprohut Sp. z o.o. Zysk z tej transakcji w kwocie 3 737 tys. zł został zaprezentowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji przychody finansowe (nota 33, pozycja: zysk ze sprzedaży aktywów finansowych).

Ponadto w 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki FAMUR FAMAK SA podjęło uchwałę o przymusowym wykupie akcji posiadanych przez akcjonariuszy mniejszościowych. Wartość bilansowa udziałów posiadanych przez ELEKTROBUDOWA SA na dzień ogłoszenia wezwania wynosiła 24 tys. zł, przy czym cena nabycia 54 tys. zł. Strata na przymusowym wykupie w wysokości 49 tys. zł została wykazana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za rok 2016 w pozycji przychody finansowe (nota 33, pozycja: zysk ze sprzedaży aktywów finansowych).

Sprzedane aktywa o których mowa powyżej na dzień 31.12.2015 roku były zakwalifikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

14. Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe		
- kaucje gwarancyjne	4 298	3 615
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe netto	4 298	3 615
Dyskonto należności	256	184
Odpis aktualizujący pozostałe aktywa finansowe	0	400
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe brutto	4 554	4 199

Na dzień 31.12.2015 roku pozostałe aktywa finansowe obejmowały również należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, które w całości zostały objęte odpisem aktualizującym ich wartość w wysokości 400 tys. zł. Na dzień 31.12.2016 roku należności te przekwalifikowano do krótkoterminowych należności w postępowaniu upadłościowym.

Wartość godziwa długoterminowych pozostałych aktywów finansowych długoterminowych jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe		
- z tytułu dostaw i usług	274 887	298 738
- pozostałe	10 103	22 661
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	284 990	321 399
Odpisy aktualizujące wartość należności	46 627	58 611
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	331 617	380 010

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Pozostałe należności		
- kaucje zatrzymane	6 734	20 077
- kwoty z tytułu wykonanych pozostałych usług	2 613	1 014
- należności z tytułu wpłaconego wadium	282	304
- należności z tytułu szkód	0	201
- należności od pracowników	48	19
- inne	426	1 046
	10 103	22 661

Wartość godziwa krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności finansowych jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Analiza przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług w okresach czasowych przeterminowania

	stan na 31.12.2016	należności bieżące	należności przeterminowane				powyżej roku
			do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	
Należności z tytułu dostaw i usług brutto							
- należność główna	303 832	231 484	17 287	19 491	5 482	5 109	24 979
- odsetki	3 081	2 935	0	0	0	31	115
	306 913	234 419	17 287	19 491	5 482	5 140	25 094

	stan na 31.12.2015	należności bieżące	należności przeterminowane				powyżej roku
			do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	
Należności z tytułu dostaw i usług brutto							
- należność główna	328 119	219 288	47 736	4 514	2 798	25 615	28 168
- odsetki	8 565	8 138	0	0	7	0	420
	336 684	227 426	47 736	4 514	2 805	25 615	28 588

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe		
Odpis aktualizujący należności na początek okresu	58 611	33 819
Utworzenie, w tym:	11 827	36 514
- należności z tytułu dostaw i usług	9 497	23 297
- należności pozostałe	2 330	13 217
Wykorzystanie	(5 737)	(357)
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie)	(18 474)	(11 365)
Odpisy związane ze zmianą kwalifikacji należności	400	0
Odpis aktualizujący wartość należności na koniec okresu	46 627	58 611
w tym:		
- na należności z tytułu dostaw i usług	32 026	37 946
- na pozostałe należności	14 601	20 665

Na dzień 31.12.2016 roku największą pozycję salda odpisu aktualizującego stanowił utworzony w księgach 2015 roku odpis na należności z tytułu dostaw i usług zrealizowanych na rzecz Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. (PSE). Odpis aktualizujący odpowiada wysokości naliczonych kar przez spółkę PSE w związku z nieterminową realizacją zadania inwestycyjnego pod nazwą „Rozbudowa stacji 400/110kV Słupsk” - Etap I i II”. Naliczona kara umowna za zwłokę w wykonaniu w łącznej wysokości 11 780 tys. zł została potrącona z wierzytelności ELEKTROBUDOWA SA.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 39.1, a z pozostałymi jednostkami, w których ELEKTROBUDOWA SA posiada zaangażowanie w kapitale przedstawione zostały w nocie 39.2.

Należności z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i mają zazwyczaj 30 - dniowy termin płatności.

Spółka stosuje przyjętą politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, ryzyko kredytowe jest istotnie ograniczone i nie są identyfikowane znaczące ryzyka ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności z tytułu dostaw i usług Spółki.

Wartość odpisów aktualizujących należności w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku spadła o 11 984 tys. zł.

Odpis aktualizujący wartość należności od podmiotów powiązanych przedstawiono w nocie 39.1, a od pozostałych jednostek, w których ELEKTROBUDOWA SA posiada zaangażowanie w kapitale przedstawiono w nocie 39.2.

Analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem prezentuje nota 4.3.2.

16. Pozostałe aktywa niefinansowe

16.1 Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe		
a) rozliczenia międzyokresowe kosztów, z tytułu:	1 880	1 575
- prowizje i opłaty od gwarancji ubezpieczeniowych	1 130	1 081
- opłaty za utrzymanie i aktualizacje licencji	470	132
- polisy ubezpieczenia robót budowlanych	278	360
- inne	2	2
	1 880	1 575

16.2 Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe		
a) zaliczki na dostawy	5 523	5 403
b) należności budżetowe	520	161
c) nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS	(92)	0
d) rozliczenia międzyokresowe kosztów, z tytułu:	2 465	2 719
- polisy ubezpieczenia robót budowlanych	683	593
- prowizje i opłaty od gwarancji ubezpieczeniowych	644	545
- opłaty za utrzymanie i aktualizacje licencji	370	0
- prowizje i opłaty bankowe	345	528
- ubezpieczenie samochodów	190	103
- ubezpieczenie osobowe	17	21
- ubezpieczenie majątku	12	89
- prenumerata	10	18
- inne	194	822
	8 416	8 283

Wartość bilansowa pozostałych aktywów niefinansowych z tytułu zaliczek na dostawy została pomniejszona o odpis aktualizujący ich wartość w kwocie 86 tys. zł (nota 39.2).

17. Zapasy

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Zapasy		
- półprodukty i produkty w toku	28 683	23 347
- materiały	24 314	24 668
- produkty gotowe	2 621	2 212
- towary	717	511
	56 335	50 738
w tym:		
- odpis aktualizujący wartość zapasów	(8 133)	(5 468)

ELEKTROBUDOWA SA okresowo analizuje wartość zapasów i możliwość ich wykorzystania. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31.12.2016 roku Spółka dokonała odpisu z tytułu utraty wartości zapasów w kwocie 7 789 tys. zł (w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku w kwocie 4 916 tys. zł). W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku Spółka dokonała rozwiązania / wykorzystania odpisu aktualizującego wartość zapasów materiałów w kwocie 5 124 tys. zł (w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku w kwocie 89 tys. zł).

ELEKTROBUDOWA SA okresowo analizuje wartość zapasów i możliwość ich wykorzystania, na dzień 31.12.2016 roku nie zidentyfikowano potrzeby odpisu ponad wyżej wymieniony.

Spółka nie posiada kredytów bankowych ani innych zobowiązań, które byłyby zabezpieczone na zapasach.

18. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Najczęściej stosowaną formą lokowania wolnych środków pieniężnych są depozyty overnight. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31.12.2016 roku wynosiła 128 809 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 94 738 tys. zł).

Na dzień 31.12.2016 roku ELEKTROBUDOWA SA dysponowała niewykorzystanymi przyznanymi środkami kredytowymi w rachunku bieżącym w wysokości 67 500 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 107 700 tys. zł). Kwoty w całości do wykorzystania bez warunków ograniczających .

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		
- środki pieniężne na rachunkach bankowych	128 783	94 706
- środki pieniężne w kasie	26	32
	128 809	94 738

Średnia efektywna stopa procentowa depozytów bankowych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku i w okresie 12 miesięcy zakończonym 31.12.2015 roku kształtowała się na tym samym poziomie i wyniosła 0,5%.

19. Klasyfikacja aktywów do grup instrumentów finansowych

Rodzaj instrumentu finansowego	sposób wyceny	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015	kwota odniesiona w okresie 12 miesięcy zakończonym 31.12.2016 na kapitał z aktualizacji wyceny	kwota odniesiona w okresie 12 miesięcy zakończonym 31.12.2016 na wynik finansowy
1. Pożyczki udzielone i należności własne		289 288	325 014	0	3 341
a) pozostałe aktywa finansowe należności z tytułu kaucji gwarancyjnych	zamortyzowany koszt	4 298	3 615	0	(60)
b) należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	zamortyzowany koszt	284 990	321 399	0	3 401
2. Inwestycje dostępne do sprzedaży		0	6 655	(5 752)	1 251
a) udziały PI BIPROHUT Sp. z o.o.	wartość godziwa	0	6 631	(5 752)	1 221
b) akcje FAMUR FAMAK S.A.	wartość księgowa	0	24	0	30
3. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	zamortyzowany koszt	128 809	94 738	0	1 226
Razem aktywa finansowe		418 097	426 407	(5 752)	5 818

Wartość wyżej wymienionych instrumentów finansowych wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest tożsama z ich wartością godziwą.

20. Kapitał podstawowy

Na dzień 31.12.2016 roku stan kapitału podstawowego wynosił 10 003 tys. zł i nie uległ zmianie w stosunku do stanu na dzień 31.12.2015 roku.

Struktura kapitału podstawowego

Seria /emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii /emisji wg wartości nominalnej	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	3 248 750	6 497	1995-06-07	1995-01-01
B	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	722 250	1 953	1995-12-11	1995-01-01
C	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	249 096	498	2006-12-06	2006-01-01
D	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	527 512	1 055	2008-01-23	2008-01-01
Liczba akcji razem				4 747 608			

Akcje zwykłe mające pełne pokrycie w kapitale, o wartości nominalnej 2,00 zł dają prawo do wykonywania pojedynczego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu kapitału. Wszystkie akcje były objęte za wkład gotówkowy.

ELEKTROBUDOWA SA nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i stowarzyszone nie posiadają akcji ELEKTROBUDOWA SA.

Informacje o akcjonariacie

Według stanu na dzień 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku struktura akcjonariatu ELEKTROBUDOWA SA uwzględniająca akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę przedstawiała się następująco:

Struktura akcjonariuszy ELEKTROBUDOWA SA	stan na 31.12.2016		stan na 31.12.2015	
	liczba akcji równa liczbie głosów	procent	liczba akcji równa liczbie głosów	procent
AVIVA OFE AVIVA BZ WBK SA	510 437	10,75	510 437	10,75
Nationale - Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	469 499	9,89	469 499	9,89
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny	464 910	9,79	462 257	9,74
AXA Otwarty Fundusz Emerytalny	446 553	9,41	446 553	9,41
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU "Złota Jesień"	441 989	9,31	441 989	9,31
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny	299 523	6,31	299 523	6,31
MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny	271 562	5,72	288 566	6,08
Generali Otwarty Fundusz Emerytalny	241 640	5,09	241 640	5,09
pozostali akcjonariusze	1 601 495	33,73	1 587 144	33,42
Łączna liczba akcji w kapitale podstawowym	4 747 608	100,00	4 747 608	100,00

Informacje o akcjach ELEKTROBUDOWA SA będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Na dzień 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku osoby zarządzające oraz nadzorujące ELEKTROBUDOWA SA nie posiadały akcji ani uprawnień do akcji Spółki.

21. Pozostałe kapitały

21.1 Kapitał zapasowy

	<u>stan na</u> <u>31.12.2016</u>	<u>stan na</u> <u>31.12.2015</u>
Struktura kapitału zapasowego		
- utworzony zgodnie ze statutem, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	254 117	225 946
- ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	100 676	100 676
- przeniesiony z kapitału rezerwowego	5 562	5 562
- utworzony ustawowo	3 334	3 334
	<u>363 689</u>	<u>335 518</u>

Kwota 28 171 072,40 zł zysku netto Spółki za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2015 roku, Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia ELEKTROBUDOWA SA z dnia 26.04.2016 roku, została przeznaczona na kapitał zapasowy.

Ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zgodnie z kodeksem spółek handlowych o użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości 1/3 kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega podziałowi na inne cele.

Nie można przeznaczyć na wypłatę dywidendy kapitału zapasowego utworzonego z nadwyżek osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji.

Na dzień 31.12.2016 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

21.2 Kapitał z wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży

	<u>stan na</u> <u>31.12.2016</u>	<u>stan na</u> <u>31.12.2015</u>
Struktura kapitału z wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży		
- wycena inwestycji dostępnych do sprzedaży	0	5 752
- podatek odroczony dotyczący wyceny inwestycji	0	(1 092)
	<u>0</u>	<u>4 660</u>

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku rozliczono odpisy aktualizujące wartość inwestycji dostępnych do sprzedaży, w związku ze zbyciem udziałów ELEKTROBUDOWA SA w kapitale zakładowym PI Biprohut Sp. z o.o. Informacje dotyczące transakcji sprzedaży udziałów PI Biprohut Sp. z o.o. zaprezentowano w nocie 13.

21.3 Zyski zatrzymane

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Zyski zatrzymane		
- zysk netto okresu obrotowego	53 121	47 162
- straty aktuarialne	(702)	(1 082)
	52 419	46 080

21.4 Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Zysk netto za okres (w złotych)	53 121 306	47 161 504
Średnia ważona liczba akcji	4 747 608	4 747 608
Zysk podstawowy na akcję wynosi (w złotych)	11,19	9,93

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

22.1 Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe		
- długoterminowe kaucje gwarancyjne	8 872	11 113
- zobowiązania z tytułu leasingu	1 324	3 308
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe netto	10 196	14 421
Dyskonto zobowiązań	351	478
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe brutto	10 547	14 899

22.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe		
a) z tytułu dostaw i usług	114 492	186 945
b) inne (wg tytułów)	18 254	16 970
w tym:		
- kaucje zatrzymane od podwykonawców	11 511	10 977
- zakup aktywów trwałych	2 695	3 473
- zobowiązania z tytułu leasingu	1 962	2 095
- zobowiązania z tytułu naliczonych kar	1 677	0
- potrącenia z listy płac	351	378
- pozostałe	58	47
	132 746	203 915

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań finansowych zbliżona jest do ich wartości bilansowej.

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań:

- Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 39.1, a z pozostałymi jednostkami, w których ELEKTROBUDOWA SA posiada zaangażowanie w kapitale przedstawione zostały w nocie 39.2.
- Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 60 - dniowych.

Zobowiązania z tytułu kaucji zatrzymanych są nieoprocentowane, warunki i terminy płatności regulują zawarte z podwykonawcami umowy.

23. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Pozostałe zobowiązania niefinansowe		
- zaliczki otrzymane na dostawy	72 560	65 610
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	27 483	15 378
- z tytułu wynagrodzeń	7 306	8 068
	107 349	89 056

Na dzień 31.12.2016 roku zaliczki otrzymane na dostawy zostały zabezpieczone gwarancjami bankowymi w kwocie 95 972 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 93 687 tys. zł).

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń		
- podatek VAT	17 771	5 625
- ubezpieczenia społeczne	7 228	7 295
- podatek dochodowy od osób fizycznych	2 324	2 298
- PFRON	159	160
- pozostałe	1	0
	27 483	15 378

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

24. Kredyty i pożyczki

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Kredyty i pożyczki		
- zobowiązania z tytułu kredytów (nominał)	34 929	45 883
- zobowiązania z tytułu odsetek od kredytów	92	50
	35 021	45 933

ELEKTROBUDOWA SA

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Kredyty i pożyczki - stan na dzień 31.12.2016 roku

Nazwa (firma) jednostki	Siedziba	Kwota kredytu /pożyczki/ wg umowy		Kwota kredytu /pożyczki/ pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Okres obowiązywania umowy	Zabezpieczenia
		w tys. zł	waluta	w tys. zł	waluta			
ING BANK ŚLĄSKI S.A. kredyt w rachunku bieżącym (limit krzyżowy z gwarancjami)	Katowice	10 000	zł	0	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 30.01.2019 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; zastawy rejestrowe na urządzeniach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka kaucyjna do wysokości 3 000 tys. zł KW nr KA1D/00018183/0, wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
BANK HANDLOWY S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	15 000	zł	0	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 09.11.2017 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 50 000 tys. zł KW nr KA1T/00060238/5 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; 2 weksle in blanco zabezpieczone wyżej wymienioną hipoteką
kredyt obrotowy		36 000	zł	34 929	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 31.12.2017 roku	
limit kart kredytowych		200	zł	0				
BANK PEKAO S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Kraków	7 500	zł	0	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 30.04.2017 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka kaucyjna do wysokości 22 400 tys. zł KW nr KN1N/00013390/8, wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 1 weksel in blanco
PKO BP S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	25 000	zł	0	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 28.02.2017 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 220 295 tys. zł KW nr KA1K/00043349/3 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 2 weksle in blanco
mBank S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	10 000	zł	0	zł	WIBOR ON + marża banku	do 29.09.2017 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 4 000 tys. zł KW nr PL1P/00119678/5 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 6 weksli in blanco
		103 700		34 929				

* Przedmiotowe kredyty są kredytami krótkoterminowymi bez określonego terminu spłaty, a wymienione daty są datami obowiązywania umów.

ELEKTROBUDOWA SA
Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Kredyty i pożyczki - stan na dzień 31.12.2015 roku

Nazwa (firma) jednostki	Siedziba	Kwota kredytu /pożyczki/ wg umowy		Kwota kredytu /pożyczki/ pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Okres obowiązywania umowy	Zabezpieczenia
		w tys. zł	waluta	w tys. zł	waluta			
ING BANK ŚLĄSKI S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Katowice	47 700	zł	0	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 30.01.2019 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; zastawy rejestrowe na urządzeniach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka kaucyjna do wysokości 3 000 tys. zł KW nr KA1D/00018183/0, wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej
kredyt obrotowy		25 500	zł	25 500	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 29.05.2017 roku	
BANK HANDLOWY S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	15 000	zł	0	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 10.11.2016 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 50 000 tys. zł KW nr KA1T/00060238/5 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej; 2 weksle in blanco zabezpieczone wyżej wymienioną hipoteką
kredyt obrotowy		52 000	zł	20 383	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 31.12.2017 roku	
limit kart kredytowych		200	zł	0				
BANK PEKAO S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Kraków	10 000	zł	0	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 30.04.2016 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka kaucyjna do wysokości 22 400 tys. zł KW nr KN1N/00013390/8, wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 1 weksel in blanco
PKO BP S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	25 000	zł	0	zł	WIBOR 1M + marża banku	do 28.02.2017 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych; hipoteka do wysokości 435 195 tys. zł KW nr KA1K/00043349/3 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 2 weksle in blanco
mBank S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Warszawa	10 000	zł	0	zł	WIBOR ON + marża banku	do 30.09.2016 roku	* cesja wierzytelności z kontraktów handlowych = 100% zaangażowania; hipoteka do wysokości 4 000 tys. zł KW nr PL1P/00119678/5 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, 1 weksel in blanco
		185 400		45 883				

* Przedmiotowe kredyty są kredytami krótkoterminowymi bez określonego terminu spłaty, a wymienione daty są datami obowiązywania umów.

Zmiana stanu kredytów obrotowych w okresie sprawozdawczym

		data zmiany	kwota uruchomienia	kwota spłaty	saldo kredytu
Stan kredytów obrotowych na dzień 31.12.2015 roku					45 883
	stan na 31.12.2015 roku		25 500	0	25 500
ING Bank Śląski S.A.	zmiany w okresie sprawozdawczym	28.01.2016		(1 500)	24 000
		29.02.2016		(1 500)	22 500
		29.03.2016		(1 500)	21 000
		28.04.2016		(1 500)	19 500
		05.05.2016		(19 500)	0
		razem		0	(25 500)
stan na 31.12.2016 roku					0
	stan na 31.12.2015 roku		20 383	0	20 383
Bank Handlowy S.A.	zmiany w okresie sprawozdawczym	21.01.2016	1 607		21 990
		25.02.2016	424		22 414
		18.03.2016	10 415		32 829
		25.04.2016	823		33 652
		12.05.2016		(23 222)	10 430
		21.06.2016	15 571		26 001
		27.07.2016	3 309		29 310
		02.09.2016	2 318		31 628
		04.10.2016	2 260		33 888
		10.11.2016	1 041		34 929
razem		37 768	(23 222)		
stan na 31.12.2016 roku					34 929
Stan kredytów obrotowych na dzień 31.12.2016 roku					34 929

25. Podatek dochodowy

25.1 Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku przedstawiają się następująco:

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		
- podatek bieżący	12 257	24 736
- podatek odroczony	(7 953)	(13 985)
- podatek zagranicznych Zakładów	6 721	1 157
- pozostałe rozliczenia	(89)	(52)
Obciążenie podatkowe wykazane w zysku	10 936	11 856
Podatek dochodowy wykazywany w innych całkowitych dochodach		
Odroczony podatek dochodowy		
- podatek dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 092	0
- podatek z przeszacowania rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych	(89)	(69)
Obciążenie podatkowe / korzyść podatkowa ujęte/ta w innych całkowitych dochodach	1 003	(69)

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku.

W opinii Zarządu, na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwości powstania istotnych zobowiązań podatkowych z tytułu dodatkowego wymiaru podatku wraz z odsetkami i karami.

25.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku przedstawia się następująco:

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	64 057	59 018
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
Zysk brutto przed opodatkowaniem	64 057	59 018
Podatek według ustawowej stawki podatkowej (tj.19%)	12 171	11 213
Podatkowe ulgi	0	0
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym:	421	1 854
- koszty reprezentacji	100	158
- odstąpienie od kary umownej	(711)	0
- różnice kursowe z VAT i rozliczeń wewnętrznych z Finlandią	165	0
- odpisy / impairment na należności	220	1 430
- PFRON	356	336
- darowizny	10	12
- ŚT w leasingu	(156)	(161)
- kary umowne	331	414
- VAT od umorzonych należności	29	0
- PDOP zakładów zagranicznych	0	(491)
- pozostałe	77	156
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania, w tym:	(1 656)	(1 211)
- dywidenda od polskich jednostek powiązanych	(839)	(604)
- różnica w stawce podatkowej - Finlandia	134	107
- różnice kursowe z VAT i rozliczeń wewnętrznych z Finlandią	(278)	(129)
- odwrócenie odpisu na należności	(177)	(83)
- odwrócenie odpisu na kary	(237)	(151)
- zwrot wadium	(228)	0
- kara umowna	0	(251)
- pozostałe	(31)	(100)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	10 936	11 856
Podatek dochodowy (obciążenie) ujęty w zysku lub stracie	10 936	11 856
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	0	0
Efektywna stawka podatkowa (%)	17,1%	20,1%

25.3 Podatek dochodowy odroczony

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	80 281	72 649
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(42 124)	(43 448)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od osób prawnych wykazywane w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej	38 157	29 201

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Struktura odroczonego podatku dochodowego

okres zakończony 31.12.2016		Umowy budowlane	Rezerwy i RMK	Środki trwale	Aktualizacja wartości aktywów	Kary i odszkodowania	Inne	Razem
Aktywa	stan na początek okresu 01.01.2016	57 756	6 618	566	7 152	0	557	72 649
	- zmiany odniesione na wynik finansowy	911	6 207	111	697	0	(205)	7 721
	- zmiany odniesione na kapitał	0	(89)	0	0	0	0	(89)
	stan na koniec okresu 31.12.2016	58 667	12 736	677	7 849	0	352	80 281
Rezerwy	stan na początek okresu 01.01.2016	(39 476)	0	(537)	(861)	(2 221)	(353)	(43 448)
	- zmiany odniesione na wynik finansowy	(120)	0	(57)	(231)	795	(155)	232
	- zmiany odniesione na kapitał	0	0	0	1 092	0	0	1 092
	stan na koniec okresu 31.12.2016	(39 596)	0	(594)	0	(1 426)	(508)	(42 124)
Razem stan na koniec okresu 31.12.2016		19 071	12 736	83	7 849	(1 426)	(156)	38 157

okres zakończony 31.12.2016		Umowy budowlane	Rezerwy i RMK	Środki trwale	Aktualizacja wartości aktywów	Kary i odszkodowania	Inne	Razem
Aktywa	stan na początek okresu 01.01.2015	59 062	6 688	541	2 948	0	627	69 866
	- zmiany odniesione na wynik finansowy	(1 306)	(1)	25	4 204	0	(70)	2 852
	- zmiany odniesione na kapitał	0	(69)	0	0	0	0	(69)
	stan na koniec okresu 31.12.2015	57 756	6 618	566	7 152	0	557	72 649
Rezerwy	stan na początek okresu 01.01.2015	(51 507)	0	(643)	(861)	(1 034)	(536)	(54 581)
	- zmiany odniesione na wynik finansowy	12 031	0	106	0	(1 187)	183	11 133
	stan na koniec okresu 31.12.2015	(39 476)	0	(537)	(861)	(2 221)	(353)	(43 448)
	Razem stan na koniec okresu 31.12.2015	18 280	6 618	29	6 291	(2 221)	204	29 201

26. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia

	Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	Rezerwy na koszty gwarancji związane ze sprzedażą produktów	Rezerwy na gwarancje, kary i inne ryzyka związane z realizacją kontraktów	Ogółem stan rezerw
Stan na dzień 01.01.2016 roku	5 828	945	1 995	8 768
utworzenie	211	1 990	64 118	66 319
wykorzystanie	(562)	(1 949)	(668)	(3 179)
rozwiązanie	0	0	(2 491)	(2 491)
Stan na dzień 31.12.2016 roku	5 477	986	62 954	69 417
w tym:				
- długoterminowe	4 790	0	38 887	43 677
- krótkoterminowe	687	986	24 067	25 740
Stan na dzień 01.01.2015 roku	5 938	845	3 214	9 997
utworzenie	217	2 009	316	2 542
wykorzystanie	(431)	(1 909)	0	(2 340)
rozwiązanie	0	0	(1 535)	(1 535)
pozostałe	104	0	0	104
Stan na dzień 31.12.2015 roku	5 828	945	1 995	8 768
w tym:				
- długoterminowe	5 537	0	0	5 537
- krótkoterminowe	291	945	1 995	3 231

Spółka tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota przyszłych nakładów nie są pewne. Zasady tworzenia i wyceny rezerw na ryzyka związane z realizacją kontraktów zostały opisane w nocie 3.1.

Rezerwy na gwarancje, kary i inne ryzyka związane z realizacją kontraktów

ELEKTROBUDOWA SA od kilku lat realizuje znaczące kontrakty w roli generalnego wykonawcy. Wcześniej historycznie były to w większości prace wykonywane w podwykonawstwie, które obejmowały głównie instalacje elektroenergetyczne. Z uwagi na wiedzę, doświadczenie i wąski zakres odpowiedzialności nie występowały istotne koszty napraw gwarancyjnych, a tym samym istniało zobowiązanie warunkowe, które nie wskazywało wysokiego prawdopodobieństwa wypływu środków na wykonanie zobowiązań kontraktowych. Od 2015 roku, ELEKTROBUDOWA SA identyfikuje wzrost tego ryzyka, a tym samym stało się zasadne uznanie tego ryzyka za wysoce prawdopodobne, co skutkuje powstaniem obowiązku ujmowania stosownych rezerw. W oparciu o zgromadzoną wiedzę historyczną oraz sporządzone szacunki ELEKTROBUDOWA SA ujęła w sprawozdaniu finansowym rezerwy na ryzyka kontraktowe, które obejmują kontrakty bieżące oraz zakończone wcześniej, a w stosunku do których identyfikowane jest znaczące ryzyko kontraktowe.

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Zgodnie z Regulaminem wynagradzania pracownicy mają prawo do świadczeń po okresie zatrudnienia. Pracownikom przechodzącym na rentę inwalidzką lub emeryturę przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości ustalonej zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Spółki. Wartość bieżąca tych zobowiązań ustalana jest w oparciu o prognozę zobowiązań, obliczoną przez niezależnego aktuarium na ostatni dzień roku obrotowego.

Zmiana stanu rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych w okresie związana jest z ujęciem prognozowanych wartości świadczeń przez niezależnego aktuarium.

Wycena na dzień 31.12.2016 roku została sporządzona przy zastosowaniu metody prognozowanego kosztu jednostkowego. Kalkulacja zobowiązań została poczyniona dla osób zatrudnionych w momencie wyceny w spółce i nie dotyczyło osób, które zostaną przyjęte do pracy w przyszłości. Zgodnie z przyjętą wyceną każdy okres wykonywania pracy dawał uprawnienia do dodatkowej jednostki świadczeń i każda jednostka uprawnienia do świadczenia wyliczona została oddzielnie. Zakłada się, że bazowe wynagrodzenie każdego z pracowników będzie zmieniało się w czasie według założeń określonych w raporcie aktuarialnym. Wyliczenie wartości zobowiązań z tytułu odpraw rentowych polegało na wyznaczeniu aktuarialnej wartości wypłat świadczeń według stanu na dzień kalkulacji.

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Zmiana stanu rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych		
Stan na początek okresu	5 828	5 938
Koszty bieżącego zatrudnienia	537	547
Koszty przyszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	(26)	0
Koszty odsetek	169	137
Razem ujęte w zysku przed opodatkowaniem	680	684
Zyski / straty aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach	(469)	(363)
Razem ujęte w całkowitych dochodach	211	321
Wypłacone świadczenia	(562)	(431)
Stan na koniec okresu	5 477	5 828

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Łączna kwota kosztów świadczeń pracowniczych ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		
- koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	346	563
- koszty ogólnego zarządu	165	(16)
- pozostałe koszty operacyjne	169	137
Razem ujęte w zysku przed opodatkowaniem	680	684
- kwota ujęta w innych całkowitych dochodach	(469)	(363)
Razem ujęte w całkowitych dochodach	211	321

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Główne założenia aktuarialne przyjęte przy ustalaniu świadczeń pracowniczych		
stopa dyskontowa	3,5%	2,3%
przewidywana inflacja	2,5%	2,5%
przewidywany wzrost wynagrodzeń	3,5%	3,5%
stopa mobilności	10,3%	10,0%

Analiza wrażliwości

Na dzień 31.12.2016 roku została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny aktuarialnej na zmianę założeń przyjętych do wyceny z zakresu stopy dyskonta oraz planowanych zmian podstaw wymiaru świadczeń na wysokość zobowiązań.

Analiza wrażliwości dla stopy dyskonta w przedziale -0,5 p. p. / + 0,5 p. p.

	wartość bilansowa rezerwy przy stopie dyskonta 3,5%	wartość bilansowa rezerwy przy stopie dyskonta 3,0%	wartość bilansowa rezerwy przy stopie dyskonta 4,0%
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	5 477	5 710	5 260
Zmiana w stosunku do wartości bilansowej	-	233	(217)

Obniżenie stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby wzrost rezerwy na świadczenia pracownicze o 233 tys. zł. Natomiast wzrost stopy procentowej o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby spadek rezerw o 217 tys. zł.

Analiza wrażliwości dla stopy wzrostu wynagrodzeń w przedziale -0,5 p. p. / + 0,5 p. p.

	wartość bilansowa rezerwy przy stopie wzrostu wynagrodzeń 3,5%	wartość bilansowa rezerwy przy stopie wzrostu wynagrodzeń 3,0%	wartość bilansowa rezerwy przy stopie wzrostu wynagrodzeń 4,0%
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	5 477	5 257	5 711
Zmiana w stosunku do wartości bilansowej	-	(220)	234

Obniżenie stopy wzrostu wynagrodzeń o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby spadek rezerwy na świadczenia pracownicze o 220 tys. zł. Natomiast wzrost stopy wzrostu wynagrodzeń o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby wzrost rezerw o 234 tys. zł.

27. Rozliczenia międzyokresowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Rozliczenia międzyokresowe, z tytułu:		
- usług dotyczących bieżącego okresu, a zafakturowanych w następnym okresie	12 684	3 461
- premii rocznych	7 139	6 017
- niewykorzystanych urlopów	4 707	5 244
- rezerwa na sporne roszczenia pracownicze	2 000	2 000
- rezerw na przewidywane straty na zakończenie kontraktów	1 299	3 567
- inne naliczone koszty	0	1 560
	27 829	21 849

Rezerwa na koszty usług bieżącego okresu

Spółka prezentuje bieżące rozliczenia międzyokresowe kosztów, którym w zasadzie nie towarzyszy powstanie zobowiązań, a które mają za zadanie zapewnić kompletność i współmierność kosztów z przychodami. Są to przede wszystkim koszty wykonania długoterminowych umów o usługi budowlane.

Rezerwa na sporne roszczenia pracownicze

Informacja dotycząca utworzonej rezerwy na sporne roszczenia pracownicze została zamieszczona w nocie 46.

Rezerwa na przewidywane straty na zakończenie kontraktów

ELEKTROBUDOWA SA tworzy rezerwy na przewidywane straty w związku z istnieniem prawdopodobieństwa, iż koszty związane z realizacją kontraktu przewyższą przychody.

W ocenie Zarządu Spółki zawiązane na dzień 31.12.2016 roku rezerwy na przewidywane straty na realizowanych kontraktach całkowicie uwzględniają zidentyfikowane ryzyko generowania strat do zakończenia realizacji tych umów.

Na dzień 31.12.2016 roku oraz 31.12.2015 roku rezerwy na przewidywane straty na zakończenie kontraktów dotyczyły Segmentu Realizacji Projektów.

28. Klasyfikacja instrumentów finansowych wykazywanych w pasywach

Rodzaj instrumentu finansowego	sposób wyceny	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015	kwota odniesiona w okresie 12 miesięcy zakończonym 31.12.2016 na kapitał z aktualizacji wyceny	kwota odniesiona w okresie 12 miesięcy zakończonym 31.12.2016 na wynik finansowy
Pozostałe zobowiązania finansowe					
a) pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	zamortyzowany koszt	10 196	14 421	0	(303)
b) zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	zamortyzowany koszt	132 746	203 915	0	294
c) kredyty	zamortyzowany koszt	35 021	45 933	0	(1 077)
Razem instrumenty finansowe wykazywane w pasywach		177 963	264 269	0	(1 086)

Wartość wyżej wymienionych instrumentów finansowych wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest tożsama z ich wartością godziwą.

29. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz umowy o usługę budowlaną**29.1 Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów**

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów		
- usługi budowlano - montażowe	777 445	1 017 990
- wyroby elektrotechniczne	127 795	164 893
- pozostałe usługi	19 238	16 204
- sprzedaż materiałów	4 031	5 141
	928 509	1 204 228
- w tym od jednostek powiązanych	12 118	14 723

29.2 Umowy o usługi budowlane

Jak szerzej opisano w nocie 2.5.14, opisującej przyjętą politykę rachunkowości w tym obszarze, ELEKTROBUDOWA SA rozpoznaje przychody z tytułu realizowanych kontraktów wykorzystując metodę stopnia zaawansowania kosztów polegającą na ustaleniu udziału kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodów w całkowitych kosztach wynikających z aktualnego globalnego budżetu kontraktu. Budżety poszczególnych kontraktów (w odniesieniu do przychodów i kosztów) podlegają bieżącej aktualizacji w oparciu o aktualne informacje dotyczące realizacji kontraktu, w tym szacunek Zarządu Spółki dotyczący potencjalnych ryzyk (kar, innych roszczeń, etc.).

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Przychody szacowane z realizowanych kontraktów (narastająco)	1 796 456	2 040 193
Ujęte zyski pomniejszone o ujęte straty (narastająco)	159 584	92 366
Koszty poniesione z realizowanych kontraktów (narastająco)	1 636 872	1 947 827
Należności uwarunkowane wykonaniem umowy (faktury częściowe narastająco)	1 802 508	2 010 592
Kwoty brutto należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	208 399	207 770
Kwoty brutto należne odbiorcom z tytułu umów o budowę	(88 267)	(114 717)
Rezerwy na gwarancje, kary i inne ryzyka związane z realizacją kontraktów	(57 486)	(1 619)
Rezerwy na straty wynikające z umów	(1 299)	(3 567)
Przychody z umów za dany okres	777 445	1 017 990
Koszty z umów za dany okres	691 937	947 541
Zyski pomniejszone o ujęte straty za dany okres	85 508	70 449
Zaliczki otrzymane na kontrakty realizowane	68 698	61 833
Kaucje zatrzymane przez odbiorców	4 603	16 387

Spółka każdorazowo analizuje umowy pod kątem potencjalnych strat, które ujmowane są bezzwłocznie jako koszt zgodnie z MSR 11.36.

W ramach wyceny umów o usługę budowlaną, zgodnie z MSR 11.11 - 15 Spółka uwzględnia także odpowiednio szacunki kar z tytułu opóźnień w realizacji umów oraz innych ryzyk związanych z realizacją kontraktów. Dodatkowo, w oparciu o przyjętą politykę rachunkowości szerzej opisaną w nocie 2.5.14. Szacunki wielkości kar prowadzone są w oparciu o dokumentację źródłową, w oparciu o założenia umowne oraz szacunek kierownictwa dotyczący ryzyka ich wystąpienia według stanu wiedzy na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego. Jak szerzej opisano w nocie 3.1 poziom szacunków ujętych w wycenie kontraktów uzależniony jest w znacznej części od czynników zewnętrznych będących częściowo poza kontrolą i może ulec zmianie w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Kontrakty o znaczących kwotach należnych od odbiorców z tytułu umów budowlanych na dzień 31.12.2016 roku

Rozbudowa i modernizacja stacji Buczyna wraz z wprowadzeniem linii 400 kV dla Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.	137,5	mln zł	Realizacja kontraktu postępuje zgodnie z przyjętym na początku 2016 roku zmodyfikowanym planem działań uwzględniającym intensyfikację prac. Od strony technicznej nie występują problemy, które mogą przekładać się na postęp robót. W marcu 2016 roku miało miejsce pierwsze fakturowanie na kontrakcie. W maju 2016 roku uzyskano nową decyzję środowiskową. Ma to istotny wpływ na znaczące ograniczenie identyfikowanych zagrożeń - problemów natury formalno - prawnej, które występowały od początku realizacji i miały wpływ na postęp robót. W marcu 2017 roku został zawarty aneks do umowy, w którym ustalono termin przekazania inwestycji do dnia 29.12.2017 roku, zaś zakończenia zadania do dnia 31.12.2018 roku. Aneks nie zmienia przedmiotu umowy oraz wynagrodzenia z tytułu wykonania przedmiotu umowy. Obecny postęp prac i zaawansowanie realizacji wskazuje na wykonanie zadania w terminach określonych aneksem.
Rozbudowa i modernizacja stacji 220/110 kV Skawina wraz z wprowadzeniem linii 2x2x400 kV dla Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	39,2	mln zł	Postęp prac na kontrakcie przebiega bez większych odchyień. Przekazanie wykonanych etapów i elementów robót odbywa się z zachowaniem terminów wskazanych w harmonogramie prac kontraktu. Kontynuowane są działania zmierzające do pozyskania praw dostępu do gruntów objętych zakresem prac. Termin zakończenia inwestycji zgodnie z obowiązującą umową to 31.12.2017 roku.

Kontrakty o znaczących kwotach należnych odbiorcom z tytułu umów budowlanych na dzień 31.12.2016 roku

Dostawa systemów elektrycznych w ramach budowy bloku o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III - Elektrownia II dla Emerson Progress Management, Power and Water Solution Sp. z o.o.	38,8	mln zł	Kontrakt przebiega zgodnie z przewidzianym umową harmonogramem rzeczowo - finansowym. Na obecnym etapie realizacji nie są identyfikowane ryzyka niedotrzymania terminu zakończenia prac. Termin zakończenia 31.03.2019 roku.
Dostawa, montaż i badania pomontażowe komponentów i układów części elektrycznych i AKPiA dla Elektrowni Atomowej dla Areva NP GmbH	28,3	mln zł	Kontrakt w końcowej fazie budowy inwestycji. Zgodnie z zawartym aneksem, obecna realizacja wchodzi w fazę uruchomienia inwestycji. Planowany termin zakończenia prac rozruchowych 31.03.2018 roku.

30. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Koszty według rodzaju		
- amortyzacja	12 421	13 684
- zużycie materiałów i energii	251 756	377 530
- usługi obce	400 870	554 895
- podatki i opłaty	4 673	4 424
- wynagrodzenia	124 009	125 888
- ubezpieczenia społeczne i świadczenia	33 048	32 772
- pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	14 318	16 498
a) koszty reprezentacji i reklamy	1 644	2 722
b) delegacje służbowe	8 803	9 178
c) ubezpieczenia majątkowe i osobowe	2 278	2 355
d) inne	1 593	2 243
Koszty według rodzaju, razem	841 095	1 125 691
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	15 679	(5 686)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(2 852)	(3 697)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(2 576)	(3 881)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(15 327)	(13 085)
Koszty sprzedanych materiałów	3 417	4 578
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	839 436	1 103 920

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego w strukturze kosztów rodzajowych znaczące zmiany dotyczyły:

- kosztów zużycia materiałów i energii, spadek o 33,3% (spadek o 5,0% w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku w porównaniu do okresu 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2014 roku) - wiąże się głównie ze zmniejszeniem zużycia materiałów bezpośrednich na kontraktach o znaczących wartościach, których obecny stopień zaawansowania wskazuje na gotowość do zakończenia inwestycji,
- kosztów usług obcych, spadek o 27,8% (wzrost o 23,7% w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku w porównaniu do okresu 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2014 roku) - wiąże się głównie z przebiegiem realizacji kontraktu, który ELEKTROBUDOWA SA wykonuje w generalnym wykonawstwie - od 2016 roku rozpoczął się ostatni etap realizacji projektu, przeprowadzane były próby funkcjonalne i eksploatacyjne. W realizacji kontraktu duży udział posiadały usługi wykonywane przez podwykonawców, zaangażowanie usług obcych na tym etapie realizacji zostało istotnie ograniczone.

Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby dotyczył nakładów na prace rozwojowe, które zostały zrealizowane siłami własnymi Spółki.

31. Pozostałe przychody operacyjne

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Pozostałe przychody operacyjne		
- odpis aktualizujący wartość należności, w tym:	6 647	0
a) utworzenie	(11 827)	0
b) rozwiązanie	18 474	0
- zwrot z regwarancji	1 712	0
- różnice kursowe	1 637	0
- zasądzona kwota wadium	1 200	0
- kary i odszkodowania	1 138	11 907
- otrzymane odszkodowania z polis ubezpieczeniowych	748	1 517
- różnice inwentaryzacyjne netto	462	0
- odsetki od środków na rachunkach bankowych	355	315
- koszty sądowe	185	323
- zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	102	1 353
- odsetki z tytułu nieterminowej zapłaty rozrachunków	0	1 915
- umorzenie kar	0	1 322
- zysk z rozliczenia zabezpieczonych transakcji walutowych	0	493
- rozpoznane rzeczowe aktywa trwałe	0	48
- pozostałe	1 418	525
	15 604	19 718

Spółka tworzy odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek będących w upadłości, likwidacji, układzie, na sprawy skierowane do postępowania sądowego oraz na należności przeterminowane powyżej sześciu miesięcy. Odpisy aktualizujące wartość należności zostały opisane w nocie 15 niniejszego sprawozdania.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku uzyskane kary i odszkodowania, związane były głównie z realizacją umów o roboty budowlane. Pozycje kar i odszkodowań dotyczyły naliczonych i zapłaconych kar z tytułu realizowanych usług budowlanych

32. Pozostałe koszty operacyjne

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Pozostałe koszty operacyjne		
- kary i odszkodowania	12 557	3 473
- odsetki z tytułu nieterminowej zapłaty rozrachunków	3 712	0
- prowizje i opłaty od gwarancji bankowych	3 562	3 855
- odpis aktualizujący zapasy	3 219	4 836
- odpis wartości niezakończonych prac rozwojowych	2 792	0
- koszty odpraw i odszkodowań pracowniczych	1 682	1 982
- opłaty sądowe	611	517
- koszty likwidacji szkód	466	1 953
- trwała utrata wartości aktywów	379	245
- darowizny	103	147
- odpis aktualizujący wartość należności, w tym:	0	25 635
a) utworzenie	0	36 514
b) rozwiązanie	0	(11 365)
- różnice kursowe	0	675
- pozostałe	1 576	314
	30 659	43 632

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku oraz dnia 31.12.2015 roku na pozycję kar i odszkodowań składają się:

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Kary i odszkodowania		
- kary związane z niedotrzymaniem warunków umownych	8 417	2 900
- umorzone kary należne	3 223	260
- odszkodowanie za wykonawstwo zastępcze	917	313
	12 557	3 473

33. Przychody finansowe

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Przychody finansowe		
- dywidendy i udziały w zyskach	5 706	3 177
- zysk ze sprzedaży aktywów finansowych	3 718	0
- zysk z likwidacji aktywów finansowych	765	0
	10 189	3 177

Dywidendy należne Spółce ELEKTROBUDOWA SA na podstawie podjętych uchwał Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników obejmują dywidendy spółek zależnych w wysokości 3 557 tys. zł, spółki stowarzyszonej 2 052 tys. zł oraz pozostałych spółek 97 tys. zł.

Zysk ze sprzedaży aktywów finansowych dotyczył udziałów ELEKTROBUDOWA SA w spółkach: Biprohut Sp. z o.o. i FAMUR FAMA SA opisanych w nocie 13.

Zysk z likwidacji aktywów finansowych dotyczył likwidowanej spółki KONIP Sp. z o.o. opisanej w nocie 12.

34. Koszty finansowe

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Koszty finansowe		
- odsetki od kredytów	1 077	1 782
- prowizje od kredytów	990	1 214
- odsetki od leasingu	180	213
- odpis aktualizujący wartość udziałów	0	378
	2 247	3 587

35. Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, w przeliczeniu na jedną akcję

Zarząd ELEKTROBUDOWA SA proponuje wypłatę dywidendy z zysku za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku w kwocie 28 485 648,00 zł tj. 6,00 zł na jedną akcję. Dywidenda ta wymaga zatwierdzenia przez akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu oraz rekomendacji Rady Nadzorczej i nie została uwzględniona w zobowiązaniach w bieżącym sprawozdaniu finansowym.

36. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze sprawozdań z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdań z przepływów pieniężnych

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Zwiększenie / zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności		
- zmiana bilansowa stanu należności, w tym:	35 726	4 848
a) pozostałych aktywów finansowych długoterminowych	(683)	1 657
b) należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	36 409	3 191
- zmiana stanu należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(5)	(34)
- pozostałe zmiany	5	8
Zwiększenie / zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	35 726	4 822

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Zwiększenie / zmniejszenie stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych		
- zmiana bilansowa stanu zobowiązań	3 548	(64 344)
a) pozostałych zobowiązań finansowych	(4 225)	(316)
b) zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań finansowych	(71 169)	(34 767)
c) pozostałych zobowiązań niefinansowych	18 293	(28 032)
d) zmiana bilansowa stanu rezerw	60 649	(1 229)
- zobowiązania z tytułu leasingu	1 937	(2 872)
- zmiana stanu zobowiązań netto z tytułu wydatków inwestycyjnych	1 093	(2 729)
- podatek zakładów zagranicznych z roku ubiegłego	0	(656)
- pozostałe	257	36
Zwiększenie / zmniejszenie stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych finansowych i niefinansowych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	6 835	(70 565)

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Zapłacony podatek dochodowy		
- bieżący podatek dochodowy w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(12 257)	(24 736)
- podatek dochodowy Zakładów zagranicznych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(6 721)	(1 157)
- zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	1 155	966
- podatek zakładów zagranicznych z roku ubiegłego	0	656
- pozostałe rozliczenia	31	7
Zapłacony podatek dochodowy w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(17 792)	(24 264)

	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Inne korekty		
- wycena kontraktu forward	0	(71)
- rozliczone zyski / straty aktuarialne	469	363
- odpis wartości niezakończonych prac rozwojowych	2 792	0
- różnice kursowe	348	285
- odpis z tytułu trwałej utraty wartości	379	245
- pozostałe	56	(39)
Inne korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	4 044	783

37. Informacje o wybranych umowach konsorcjalnych

W odniesieniu do poniższej umowy konsorcjum, umowa o usługę budowlaną rozliczana była wyłącznie w odniesieniu do części prac przypadających do realizacji w ELEKTROBUDOWA SA.

Budowa zajezdni tramwajowej Franowo w Poznaniu

Jak szerzej opisano w sprawozdaniach finansowych za poprzednie okresy sprawozdawcze, Spółka była stroną sporu powstałego w związku z realizacją zadania pod nazwą „Budowa zajezdni tramwajowej Franowo w Poznaniu” odnoszącego się do rozliczeń, w tym należności. W dniu 01.12.2016 roku ELEKTROBUDOWA SA zawarła ugodę z Liderem Konsorcjum w związku ze wspólną realizacją tego zadania. W wyniku zawartego porozumienia, Spółka otrzymała zapłatę przez Lidera Konsorcjum za należności będące przedmiotem sporu (porozumienie wyczerpuje wszelkie dotychczasowe wzajemne roszczenia stron w tym zakresie). Zawarte porozumienie reguluje także zakres odpowiedzialności Stron w zakresie potencjalnych roszczeń inwestora z tytułu kar umownych oraz ich przyszłe rozliczenie pomiędzy Stronami. Na dzień 31.12.2016 Spółka utworzyła adekwatną rezerwę na roszczenia związane z tym kontraktem.

38. Wspólne przedsięwzięcia, w których Spółka jest współnikiem

ELEKTROBUDOWA SA nie prowadzi wspólnych przedsięwzięć z jednostkami powiązanymi oraz niepowiązanymi.

39. Transakcje z podmiotami powiązanymi i z udziałem Członków Zarządu

39.1 Transakcje z podmiotami zależnymi

Transakcje z podmiotami zależnymi były zawiązywane na warunkach rynkowych.

Transakcje z podmiotami zależnymi	okres	okres
	12 miesięcy zakończony 31.12.2016	12 miesięcy zakończony 31.12.2015
a) sprzedaż		
- sprzedaż usług - KONIP Sp. z o.o. w likwidacji	25	87
- sprzedaż usług - ENERGOTEST sp. z o.o.	679	1 370
- sprzedaż wyrobów - ENERGOTEST sp. z o.o.	7	0
- sprzedaż wyrobów - ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o.	375	86
b) zakup		
- zakup usług - KONIP Sp. z o.o. w likwidacji	349	1 206
- zakup pozostały - KONIP Sp. z o.o. w likwidacji	12	0
- zakup usług - ENERGOTEST sp. z o.o.	7 955	10 368
- zakup wyrobów - ENERGOTEST sp. z o.o.	3 313	4 468
- zakup usług - ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o.	91	0

Wzajemne salda z podmiotami zależnymi	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
- zobowiązania wobec KONIP Sp. z o.o. w likwidacji	0	122
- zobowiązania wobec ENERGOTEST sp. z o.o.	3 961	6 530
- należności od KONIP Sp. z o.o. w likwidacji	0	30
- należności od ENERGOTEST sp. z o.o.	0	9

Na dzień 31.12.2016 roku odpis aktualizujący wartość należności przeterminowanych od spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o. wynosił 340 tys. USD (1 423 tys. zł) na należności z tytułu dostaw i usług oraz 1 561 tys. UAH na należności z tytułu dywidendy (241 tys. zł).

Na dzień 31.12.2015 roku odpis aktualizujący wartość należności przeterminowanych od spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA Sp. z o.o. wynosił 246 tys. USD (961 tys. zł) na należności z tytułu dostaw i usług oraz 1 561 tys. UAH (253 tys. zł) na należności z tytułu dywidendy.

Nierozliczone salda należności i zobowiązań z podmiotami powiązаныmi nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych w ustalonych terminach płatności.

ELEKTROBUDOWA SA nie udzieliła poręczeń oraz gwarancji podmiotom zależnym.

39.2 Transakcje z podmiotami współzależnymi

Transakcje z podmiotami współzależnymi były zawiązywane na warunkach rynkowych.

Transakcje z podmiotami współzależnymi	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
a) sprzedaż		
- sprzedaż wyrobów - Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	10 865	12 525
- sprzedaż materiałów - Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	167	655
b) zakup		
- zakup usług - Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	3	3
- zakup usług - SAUDI ELEKTROBUDOWA Sp. z o.o.	249	697

Wzajemne salda w podmiotami współzależnymi	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
- zobowiązania wobec Zakładu Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	0	1
- zobowiązania wobec SAUDI ELEKTROBUDOWA Sp. z o.o.	0	53
- należności od Zakładu Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych „VECTOR” Sp. z o.o.	263	351

Na dzień 31.12.2016 roku odpis aktualizujący wartość należności przeterminowanych z tytułu przekazanych zaliczek SAUDI ELEKTROBUDOWA Sp. z o.o. wynosił 24 tys. USD tj. 86 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku wynosił 24 tys. USD, tj. 86 tys. zł).

Nierozliczone salda należności i zobowiązań z podmiotami współzależnymi, nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych w ustalonych terminach płatności.

ELEKTROBUDOWA SA nie udzieliła poręczeń oraz gwarancji podmiotom współzależnym.

39.3 Transakcje z udziałem Członków Zarządu

Zgodnie z informacją posiadaną przez Spółkę w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku, nie wystąpiły istotne transakcje ELEKTROBUDOWA SA z udziałem Członków Zarządu.

W dniu 31.12.2015 roku ELEKTROBUDOWA SA dokonała sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego w kwocie 73 tys. zł netto na rzecz Członka Zarządu. Zgodnie z informacją posiadaną przez Spółkę w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku, poza wymienioną wcześniej, nie wystąpiły istotne transakcje ELEKTROBUDOWA SA z udziałem Członków Zarządu.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku i w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku, Spółka nie udzielała pożyczek Członkom Zarządu.

40. Należności i zobowiązania warunkowe

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Zobowiązania i należności warunkowe		
1. Należności warunkowe	51 891	65 500
a) od pozostałych jednostek	51 891	65 500
- otrzymane gwarancje	51 385	64 916
- otrzymane weksle jako zabezpieczenie	506	584
2. Zobowiązania warunkowe	397 573	471 491
a) na rzecz pozostałych jednostek	397 573	471 491
- udzielone gwarancje	379 091	452 519
- wystawione weksle jako zabezpieczenie	18 482	18 972
Zobowiązania i należności warunkowe razem	(345 682)	(405 991)

Zobowiązania warunkowe obejmują między innymi gwarancję bankową związaną z zabezpieczeniem roszczeń związanych z pozwem Fińskich Związków Zawodowych Pracowników Branży Elektrycznej, złożonym w Sądzie Rejonowym Satakunta w Raumie (suma gwarancyjna 2 900 tys. EUR, termin obowiązywania do dnia 30.11.2019 roku).

Na dzień 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku ELEKTROBUDOWA SA nie udzielała poręczeń kredytu lub pożyczki.

Pozostałe zobowiązania warunkowe odnoszące się do kwestii: podatkowych, toczących się sporów, realizacji umów o usługę, wraz z ich charakterem zostały opisane odpowiednio w notach 25, 29.2, oraz 46.

41. Informacja o udzielonych gwarancjach

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku Spółka przedstawiła kontrahentom gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe na łączną kwotę 117 717 tys. zł, w tym na zabezpieczenie:

- dobrego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek	60 582	tys. zł,
- zwrotu zaliczek	53 645	tys. zł,
- wadium przetargowego	3 098	tys. zł,
- inne	392	tys. zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku Spółka przedstawiła kontrahentom gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe na łączną kwotę 193 958 tys. zł, w tym na zabezpieczenie:

- dobrego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek	113 411	tys. zł,
- zwrotu zaliczek	57 443	tys. zł,
- wadium przetargowego	5 507	tys. zł,
- inne	17 597	tys. zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2016 roku ELEKTROBUDOWA SA przedstawiła gwarancje, których łączna wartość w stosunku do jednego kontrahenta przekroczyła 10% wartości kapitału własnego Spółki. Gwarancje te zostały wystawione tytułem dobrego wykonania umowy, usunięcia wad i usterek oraz zwrotu zaliczek o łącznej wartości 57 348 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31.12.2015 roku ELEKTROBUDOWA SA przedstawiła gwarancje, których łączna wartość w stosunku do dwóch kontrahentów przekroczyła 10% wartości kapitału własnego Spółki. Gwarancje te zostały wystawione tytułem dobrego wykonania umowy, usunięcia wad i usterek, wadium oraz zwrotu zaliczek o łącznej wartości 60 847 tys. zł.

42. Zatrudnienie

Wyszczególnienie	przeciętna liczba zatrudnionych w 2016 roku	przeciętna liczba zatrudnionych w 2015 roku
Pracownicy ogółem	1 864	1 934
z tego:		
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	1 032	1 088
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	819	835
Osoby korzystające z urlopu wychowawczego i bezpłatnego	13	11

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

43. Informacje o wynagrodzeniach i nagrodach (w pieniądzu i w naturze lub jakiegokolwiek formie), wypłaconych lub należnych osobom zarządzającym i nadzorującym

	w okresie 01.01.2016 - 31.12.2016						
	Wypłacone wynagrodzenia						
	Podstawowe	Bonusy za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2015 roku	Razem wynagrodzenia	Odprawy	Odszkodowania	Zakaz konkurencji	Dodatkowe świadczenia *
Zarząd Spółki	1 566	1 053	2 619	0	0	1 126	47

* Dodatkowe świadczenia obejmują opłatę za korzystanie z mieszkania służbowego i samochodu.

	w okresie 01.01.2015 - 31.12.2015						
	Wypłacone wynagrodzenia						
	Podstawowe	Bonusy za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2014 roku	Razem wynagrodzenia	Odprawy	Odszkodowania	Zakaz konkurencji	Dodatkowe świadczenia *
Zarząd Spółki	2 346	1 676	4 022	26	1 464	170	83

* Dodatkowe świadczenia obejmują opłatę za korzystanie z mieszkania służbowego i samochodu.

	w okresie 01.01.2016 - 31.12.2016		w okresie 01.01.2015 - 31.12.2015	
	Wypłacone wynagrodzenia		Wypłacone wynagrodzenia	
	Wynagrodzenie tytułem pełnienia funkcji	Dodatkowe świadczenia *	Wynagrodzenie tytułem pełnienia funkcji	Dodatkowe świadczenia *
Rada Nadzorcza	674	18	677	17

* Dodatkowe świadczenia obejmują zwrot kosztów podróży służbowych.

44. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów spółki. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31.12.2016 roku wynosi 1 143 tys. zł (na dzień 31.12.2015 roku 1 195 tys. zł).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
Pożyczki udzielone pracownikom	2 485	2 443
Środki pieniężne	3 339	3 235
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(4 681)	(4 483)
Saldo po skompensowaniu	1 143	1 195
	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	2 081	2 149

45. Informacja o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

Umowa o przeprowadzenie przeglądu śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych ELEKTROBUDOWA SA i śródrocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA SA za okresy 6 miesięcy kończące się dnia 30 czerwca lat 2014 do 2017 oraz badanie sprawozdania finansowego ELEKTROBUDOWA SA i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA SA za lata 2014 do 2017 zawarta została z ERNST & YOUNG Audyt Polska sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie w dniu 08.08.2014 roku. Wynagrodzenie za przeprowadzenie przeglądu i badanie sprawozdań finansowych za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku ustalono w wysokości 97 tys. zł, bez podatku od towarów i usług.

46. Istotne sprawy sporne, postępowania sądowe

Poniżej zaprezentowano kluczowe sprawy sporne oraz postępowania sądowe, których wartość stanowiła co najmniej 10% kapitału własnego Spółki.

Spór w Finlandii z Fińskim Związkiem Zawodowym Pracowników Branży Elektrycznej

W sierpniu 2011 roku i w styczniu 2012 roku Fiński Związek Zawodowy Pracowników Branży Elektrycznej wytoczył przeciwko ELEKTROBUDOWA SA, jako pracodawcy zatrudniającemu przy budowie Elektrowni Atomowej w OLKILUOTO pracowników Spółki, pozwy o zapłatę łącznej kwoty 4 725 643,91 EUR wraz z należnymi odsetkami. Przedmiotem pozwów jest żądanie zasądzenia od ELEKTROBUDOWA SA dopłat do wypłaconych pracownikom wynagrodzeń za świadczoną pracę w okresie zatrudnienia przy budowie Elektrowni Atomowej w Finlandii. W wyniku uwzględnienia przez Fiński Związek Zawodowy argumentacji ELEKTROBUDOWA SA dotyczącej naruszeń prawa Unii Europejskiej łączna wartość roszczeń objętych pozwami została ograniczona do kwoty 4 360 299,41 EUR.

Kwota roszczeń jest przedmiotem ciągłej weryfikacji. W czerwcu 2013 roku Fiński Związek Zawodowy Branży Elektrycznej przedstawił oświadczenie dotyczące uzupełnienia roszczeń o kolejny okres od 01.09.2011 roku do 30.06.2012 roku (poprzednio był to okres do sierpnia 2011 roku). Roszczenie dotyczące 186 pracowników Spółki zatrudnionych przy budowie Elektrowni Atomowej w OLKILUOTO po uwzględnieniu korekty wynosiło 6 648 383,15 EUR. ELEKTROBUDOWA SA nie mając możliwości odniesienia się do uzupełnienia pozwu Fińskiego Związku Zawodowego Branży Elektrycznej z dnia 14.06.2013 roku złożyła w Sądzie Rejonowym w Raumie w dniu 11.09.2013 roku oświadczenie w związku z uzupełnieniem treści pozwu przez powoda. W oświadczeniu ELEKTROBUDOWA SA sprzeciwiła się przedstawionym przez Związki Zawodowe Branży Elektrycznej roszczeniom i odrzuciła uzupełnienie treści pozwu podnosząc, że przedłożone roszczenie w zakresie poddanym modyfikacji (o kwotę 2 288 083,74 EUR), nie zostało poddane analizie w ramach postępowania sądowego.

Dnia 08.06.2015 roku Fiński Związek Zawodowy Branży Elektrycznej złożył w Sądzie Rejonowym Satakunta oświadczenie, w którym uzupełnił kwotę roszczeń maksymalnie do wysokości 14 200 tys. EUR, uwzględniające należności pracownicze za kolejne okresy świadczenia pracy. Dokładne określenie kwoty roszczeń obejmujących dotychczasowe i kolejne okresy świadczenia pracy przez pracowników, którzy scedowali swoje roszczenia na związek zawodowy nastąpi po przekazaniu do związków zawodowych dokumentów płacowych za kolejne okresy pracy. Złożone oświadczenie uzupełniające kwoty roszczeń nie zostało udokumentowane konkretnymi i szczegółowymi wyliczeniami.

Z uwagi na wielowątkowość sprawy i okoliczność, że spór obejmuje roszczenia 186 pracowników, wymaga ona odpowiedniego udokumentowania oraz prezentacji stanowisk prawnych. Zastępstwo procesowe w tej sprawie wobec jurysdykcji fińskiej i właściwości w znaczącym zakresie prawa fińskiego, ELEKTROBUDOWA SA zleciła Kancelarii adwokackiej w Finlandii. Zarząd Spółki uważa, że posiada silne argumenty, które pozwalają Spółce oddalić znaczną część żądań. ELEKTROBUDOWA SA przedstawiła merytoryczne wyjaśnienia i opinie eksperta prawa międzynarodowego, kwestionujące legitymacje Fińskiego Związku Zawodowego Pracowników Branży Elektrycznej do wytoczenia roszczeń na podstawie cesji, jak to miało miejsce. Roszczenia objęte pozwami, według wstępnej oceny Zarządu Spółki, na etapie początkowym prowadzenia sporu były w dominującej części nieuzasadnione.

W dniu 18.09.2012 roku w Sądzie Rejonowym Satakunta w Raumie odbyła się rozprawa wstępna (przygotowawcza) z udziałem przedstawicieli i prawników reprezentujących ELEKTROBUDOWA SA oraz z udziałem prawników reprezentujących Fiński Związek Zawodowy Pracowników Branży Elektrycznej. Głównym celem rozprawy było ustalenie zestawu pytań z zakresu toczącego się sporu, który stanowił podstawę wydania w dniu 12.07.2013 roku przez Sąd Rejonowy Satakunta decyzji o wystąpieniu do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wydanie w trybie prejudycjalnym orzeczenia w celu wyjaśnienia kwestii cedowania swoich roszczeń pracowniczych, dotyczących płac, na Związek Zawodowy oraz wyjaśnienia interpretacji płacy minimalnej według dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady.

W dniu 24.09.2013 roku Kancelaria Trybunału Sprawiedliwości UE powiadomiła ELEKTROBUDOWA SA, iż prezes Trybunału nie przyznał prawa do zastosowania w orzekaniu prejudycjalnym procedury przyspieszonej, o które to prawo zwracał się Sąd Rejonowy Satakunta do Trybunału. ELEKTROBUDOWA SA przysługiwało prawo przedłożenia do Trybunału Sprawiedliwości pism procesowych lub uwag w formie pisemnej. Stanowisko ELEKTROBUDOWA SA w sprawie zostało przygotowane przez zespół prawników polskich przy współpracy z reprezentującym Spółkę przed Sądem w Finlandii prawnikiem fińskim. Pisemne uwagi ELEKTROBUDOWA SA w sprawie zostały przesłane do Kancelarii Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniu 12.12.2013 roku.

Dnia 11.06.2014 roku Trybunał Sprawiedliwości UE rozpoznał sprawę z wniosku złożonego przez ELEKTROBUDOWA SA o analizę dokumentów i przesłuchanie stron w wyżej opisanej sprawie. W posiedzeniu oprócz prawników reprezentujących strony sporu swoje stanowiska zaprezentowali przedstawiciele: Fińskiego MSZ, Komisji Europejskiej, Polskiego oraz Norweskiego i Niemieckiego MSZ. Opinia w sprawie wraz z orzeczeniem Sędziego Orzecznika została wydana i przedstawiona przez Trybunał Sprawiedliwości Składowi Orzekającemu w dniu 18.09.2014 roku.

W dniu 12.02.2015 roku Europejski Trybunał Sprawiedliwości ogłosił wyrok w sprawie C-396/13 mającej za przedmiot wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Sąd Rejonowy Satakunta (Finlandia) w postępowaniu Sähköalojen ammattiliitto ry przeciwko ELEKTROBUDOWA SA. Treść wyroku została zamieszczona na stronie Info Curia - Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości. Europejski Trybunał Sprawiedliwości w przytoczonym wyroku uznał, iż Fiński związek zawodowy posiada legitymację prawną do reprezentowania pracowników ELEKTROBUDOWA SA stwierdzając, iż przepis polskiego prawa pracy zakazującego przenoszenie prawa do wynagrodzenia na inną osobę nie znajduje w tym przypadku zastosowania.

Europejski Trybunał Sprawiedliwości nie zajął jednoznacznego stanowiska odnośnie pojęcia minimalnego wynagrodzenia uznając, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 i 7 dyrektywy 96/71/WE obliczanie płacy minimalnej może odbywać się zarówno na podstawie stawki godzinowej, jak też stawki na akord przewidzianych w powszechnie obowiązujących przepisach w państwie przyjmującym pracowników. Europejski Trybunał Sprawiedliwości zastrzegł jednocześnie, iż powinno się to odbywać na podstawie wiążących i przejrzystych przepisów obowiązujących w kraju oddelegowania, odsyłając rozstrzygnięcie sprawy do fińskiego sądu krajowego.

W zakresie diet dziennych Europejski Trybunał Sprawiedliwości, stanął na stanowisku, iż ich wypłata powinna się odbywać na tych samych warunkach, co wypłata diet dla pracowników lokalnych, co będzie jednakże podlegało rozstrzygnięciu przez fiński sąd krajowy.

W związku z wydanym orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniach 16 - 17 czerwca 2015 roku w Sądzie Rejonowym w Raumie miała miejsce druga rozprawa przygotowawcza, w wyniku której usystematyzowano poszczególne zagadnienia przedmiotu sporu, podnoszone przez strony podczas pierwszej rozprawy przygotowawczej mającej miejsce dnia 18.09.2012 roku. W szczególności zobowiązano ELEKTROBUDOWA SA do przedłożenia informacji o okresach zatrudnienia oraz uzupełnienia brakujących danych płacowych pracowników objętych pozwami. Przedstawiona została również nowa argumentacja w temacie braku przejrzystości i transparentności systemu układów zbiorowych w Finlandii, wyjątków z zakresu obowiązywania układu zbiorowego Związku Zawodowego Sähköalojen ammattiliitto ry dla branży elektroinstalacyjnej, proporcji w rodzajach prac wykonywanych przez ELEKTROBUDOWA SA na Budowie OL3 oraz czasookresów obowiązywania układu zbiorowego Związku Zawodowego Sähköalojen ammattiliitto ry dla branży elektroinstalacyjnej.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy w Raumie w dniu 04.01.2016 roku skierował do Sądu Pracy w Helsinkach zapytania: czy stosunek pracy 186 pracowników zatrudnionych na budowie Elektrowni Atomowej OLKOLUOTO OL3 od dnia 01.01.2009 roku przy wykonywaniu prac elektrycznych i elektromonterskich, którzy scedowali roszczenia swoich wierzytelności na Związek Zawodowy, podlega jako ogólnie obowiązującemu układowi zbiorowemu pracy dla branży elektroinstalacyjnej w budownictwie (2007 - 2010 rok) i następującemu po nim układowi zbiorowemu dla branży elektroinstalacyjnej (2010 - 2013 rok), czy też układowi zbiorowemu pracy dla pracowników branży energetycznej w przemyśle technologicznym (2007 - 2009 rok, 2009 - 2011 rok, 2011 - 2013 rok). Do czasu wydania orzeczenia przez Sąd Pracy w Helsinkach, postępowanie zostało zawieszono.

Dnia 12.04.2016 roku odbyła się przed Sądem Rejonowym Satakunta rozprawa z wniosku Związku Zawodowego Pracowników Branży Elektrycznej, o ujawnienie przez ELEKTROBUDOWA SA całości dokumentacji wchodzącej w skład umowy nr 234510 zawartej z Areva NP. Jednocześnie Związek Zawodowy wnioskował o zwrócenie się do Sądu Pracy w Helsinkach o uzupełnienie materiałów i oświadczeń złożonych przez strony, o przedmiotową umowę. Sąd Rejonowy w Satakunta odrzucił wniosek o uzupełnienie dokumentacji złożonej w Sądzie Pracy w Helsinkach, natomiast wydał nakaz ujawnienia przez ELEKTROBUDOWA SA rzeczonych umowy i przedłożenie jej w Sądzie w Raunie.

Dnia 03.10.2016 roku w Sądzie Pracy w Helsinkach odbyła się rozprawa dotycząca określenia fińskiego układu zbiorowego, któremu podlegają prace wykonywane przez ELEKTROBUDOWA SA na budowie OL3. Trzyosobowy skład sędziowski wysłuchał trzech świadków powołanych przez Związek Zawodowy Branży Elektrycznej oraz świadka ELEKTROBUDOWA SA. Obecni na rozprawie przedstawiciele Układu Zbiorowego Branży Technologicznej zgodnie potwierdzili, iż prace wykonywane przez zatrudnionych pracowników ELEKTROBUDOWA SA powinny zostać zaliczone do odrębnej grupy prac tzw. „montażu przemysłowego”. Dnia 04.11.2016 roku Sąd Pracy w Helsinkach wydał orzeczenie w tej sprawie. Na dzień 01.03.2017 roku wyznaczono termin kolejnej rozprawy przygotowawczej, która odbędzie się w Sądzie Rejonowym w Pori. Przedmiotem rozprawy będzie analiza orzeczenia fińskiego Sądu Pracy z dnia 04.11.2016 roku oraz uporządkowanie kwestii i oszacowanie wysokości należności pracowniczych wynikających z wyżej wymienionych pozwów.

Roszczenia Fińskich Związków Zawodowych Pracowników Branży Elektrycznej, decyzją Sądu Rejonowego Satakunta w Raunie, zostały zabezpieczone gwarancją bankową na sumę gwarancyjną 2 900 tys. EUR z terminem obowiązywania do dnia 30.11.2019 roku.

Zarząd ELEKTROBUDOWA SA w oparciu o opinie prawne dokonał analizy zasadności wszystkich elementów będących przedmiotem roszczenia. W ocenie Zarządu w odniesieniu do roszczenia w zakresie wypłaty diet dziennych oraz w zakresie zwrotu kosztów za dojazd do miejsca wykonywania pracy nie ma podstaw prawnych by takie roszczenia uznać za zasadne. Zdaniem Zarządu ELEKTROBUDOWA SA układ zbiorowy, na który powołują się fińskie związki zawodowe nie ma zastosowania w pracach realizowanych przez ELEKTROBUDOWA SA podczas projektu w Finlandii, co potwierdzają odpowiednie analizy prawne. W odniesieniu do roszczenia w zakresie przypisania części pracowników do odpowiednich kategorii zaszerogowania, po szczegółowym przeanalizowaniu zakresu tego roszczenia (analiza objęła każdego z pracowników), Spółka utworzyła w 2011 roku rezerwę na roszczenia w kwocie 2 mln zł odnoszącą się do tej części roszczenia, w odniesieniu do której istnieje prawdopodobieństwo wypłaty roszczenia (zaprezentowana w nocie 27).

Szacunek Zarządu, w tym zakresie, na dzień 31.12.2016 roku nie uległ zmianie. Zarząd stoi na stanowisku, że ELEKTROBUDOWA SA bezwzględnie przestrzegała zapisów Dyrektywy 96/71WE w sprawie pracowników delegowanych w ramach świadczenia usług w szczególności art. 3 „Warunki zatrudnienia” i w jego ocenie utworzona rezerwa zabezpiecza ryzyko związane z rozstrzygnięciem sprawy przez fiński sąd krajowy.

Stadion Narodowy

Jak szerzej opisano w sprawozdaniach finansowych za poprzednie okresy sprawozdawcze, Spółka była stroną postępowania sądowego mającego na celu zapłatę przez Skarb Państwa należnego wynagrodzenia za prace wykonane w ramach budowy wielofunkcyjnego Stadionu Narodowego w Warszawie na rzecz konsorcjum firm: ELEKTROBUDOWA SA, QUMAK - SECOM S.A. i Przedsiębiorstwo „AGAT” S.A. W tej sprawie w dniu 14.11.2016 roku została podpisana ugoda pomiędzy Stronami (jak poinformowano raportem bieżącym w dniu 15.11.2016 roku), a następnie zostały uregulowane płatności kwot spornych. Podpisana ugoda oraz dokonana płatność ostatecznie zamknęły wszelkie rozliczenia za wykonane prace w ramach opisywanej inwestycji i skutkowały uzyskaniem przez ELEKTROBUDOWA SA uzyskaniem zapłaty z tytułu wykazanych w sprawozdaniach finansowych za poprzednie okresy sprawozdawcze należności.

47. Informacje dodatkowe

Roszczenia wobec ELEKTROBUDOWA SA

Zdaniem Zarządu ELEKTROBUDOWA SA nie istnieją, poza opisanymi w sprawozdaniu, inne okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tytułu roszczeń przeciwko Spółce.

Zobowiązania umowne z tytułu zakupu środków trwałych i aktywów niematerialnych

ELEKTROBUDOWA SA na dzień 31.12.2016 roku i 31.12.2015 roku nie posiadała istotnych zobowiązań umownych z tytułu zakupu środków trwałych i aktywów niematerialnych.

Znaczące zdarzenia po dacie bilansu

W dniu 22.02.2017 roku Zarząd Spółki ELEKTROBUDOWA SA poinformował, że został zawarty aneks do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 24.02.2006 roku z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną z siedzibą w Warszawie.

Na podstawie Aneksu, Strony przedłużyły okres, na który został udzielony limit tj. do dnia 28.02.2018 roku. Wysokość limitu została na dotychczasowym poziomie 146,9 mln zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie.

W marcu 2017 roku został podpisany aneks do umowy, zawartej przez ELEKTROBUDOWA SA w dniu 01.03.2013 roku z Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., w którym ustalono termin przekazania inwestycji do dnia 29.12.2017 roku, zaś zakończenia zadania do dnia 31.12.2018 roku. Aneks nie zmienia przedmiotu umowy oraz wynagrodzenia z tytułu wykonania przedmiotu umowy. Obecny postęp prac i zaawansowanie realizacji wskazuje na wykonanie zadania w terminach określonych aneksem.

Poza opisanymi powyżej oraz w nocy 12 i 29.2, po dniu bilansowym nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które powinny, a nie zostały ujawnione w tym sprawozdaniu finansowym.

Oświadczenie Zarządu ELEKTROBUDOWA SA

Zarząd ELEKTROBUDOWA SA oświadcza, że z dniem 20.03.2017 roku zatwierdza niniejsze sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2016 roku.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Data	Podpis
Janusz Juszczyk	Prezes Zarządu	20.03.2017	
Paweł Skrzypczak	Wiceprezes Zarządu	20.03.2017	
Wojciech Paleczny	Wiceprezes Zarządu	20.03.2017	
Piotr Janczyk	Członek Zarządu	20.03.2017	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Data	Podpis
Jolanta Nowosielska	Główny Księgowy	20.03.2017	